PROJEKTAS

Kuriame Lietuvos ateitį

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa

MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS „JURBARKAS“ 2016 – 2022 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

2016 m., Jurbarkas

TURINYS

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS 3

LENTELIŲ SĄRAŠAS 3

ĮVADAS 4

1. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS 7

2. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ ... 12

3. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS 33

4. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANT VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS 36

5. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS 41

6. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS 45

7. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS 53

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 pav. MVVG „Jurbarkas“ teritorijos gyventojų skaičius 2011-2015 m. pradžioje 8
2 pav. Natūrali gyventojų kaita (gimusiųjų ir mirusiųjų gyventojų skaičius) 9
3 pav. Gimstamumas, mirtingumas, natūrali gyventojų kaita 1000-iui gyventojų tenka mirusiųjų 2014 m. 10
4 pav. Bedarbių skaičius Jurbarko r. seniūnijose 2013-2015 m. 13
5 pav. Bedarbių skaičius rajone ir mieste 2013-2015 m. 14
6 pav. Neįgaliųjų asmenų skaičiaus pokytis 2012-2014 m. Jurbarko rajono savivaldybėje 17
7 pav. Neįgaliesiems teikiamų socialinių paslaugų poreikis 2014 m. 18
8 pav. 2015 m. gruodžio 14 d. viešas susitikimas su bendruomene 39

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. Valdybos narių sąrašas 4
2 lentelė. Gyventojų skaičius metų pradžioje 8
3 lentelė. MVVG teritorijos gyventojų socialinę atskirtį sąlygojantys veiksniai 12
4 lentelė. Nedarbo lygis Tauragės teritorinės darbo biržoje 2013 – 2015 metais 13
5 lentelė. Gyventojų skaičiaus pagal amžiaus grupes 2014 m. pradžioje 15
6 lentelė. Socialinės rizikos šeimos Jurbarko rajone ir MVVG teritorijoje 18
7 lentelė. Smurto prieš vaikus atvejai Jurbarko rajone ir MVVG teritorijoje 19
8 lentelė. Asmenų, kuriems apribota tėvų valdžia ar nuo kurių buvo atskirti vaikai, skaičius 20
9 lentelė. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje ir MVVG teritorijoje analizė 2014 m. 23
10 lentelė. Įregistruoti, veikiantys ūkio subjektai, veikiančios įmonės 2011-2015 m. Jurbarko rajono savivaldybėje 25
11 lentelė. Veikiantys ūkio subjektai, veikiančios įmonės 2013-2015 m. MVVG teritorijoje 26
12 lentelė. Jurbarko rajono savivaldybėje ir MVVG teritorijoje registruoti nauji juridiniai asmenys 2012-2014 metais 26
13 lentelė. Fiziniai asmenys Jurbarko ir aplinkinėse savivaldybėse vykdę savarankišką veiklą pagal individualios veiklos pažymą ir verslo liudijimą 2015 metais 27
14 lentelė. Individualių susitikimų – diskusijų su įvairiomis organizacijomis suvestinė 37

ĮVADAS

Miesto vietos veiklos grupė (toliau - MVVG) „Jurbarkas“ tai Jurbarko mieste veikianti organizacija, jungianti nevalstybinių, bendruomeninių organizacijų, verslo sektoriaus ir valdžios institucijų atstovus. MVVG „Jurbarkas“ yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo (asociacija). MVVG buveinė yra Vydūno g. 19, LT-74118 Jurbarkas.

MVVG „Jurbarkas“ juridinių asmenų registre buvo įregistruota 2015 m. liepos 13 d. Miesto vietos veiklos grupės steigimą iniciavo Jurbarko rajono verslininkų organizacija, Jurbarko rajono savivaldybės taryba ir Jurbarko jaunimo organizacijų sąjunga. Steigiamasis susirinkimas įvyko 2015 m. birželio 26 d, susirinkimo metu pasirašyta MVVG „Jurbarkas“ steigimo sutartis.

VVG valdymo organai:

1. Visuotinis narių susirinkimas – šiuo metu vietos veiklos grupė vienija 30 narių, kurie atstovauja trijų šalių partnerius: bendruomenines ir nevyriausybines organizacijas (toliau - NVO) (50 proc. narių, 15 juridinių asmenų), asocijuotas verslo struktūras ir įmones (47 proc. narių, 14 juridinių asmenų) bei vietos savivaldą (3 proc. narių, savivaldybės taryba), narių sąrašas pateikiamas 1 priede.
2. Valdyba – kolegialus asociacijos valdymo organas, susidedantis iš 4 bendruomeninių ar nevyriausybinių organizacijų atstovų, 4 asocijuotų verslo struktūrų ir/ar įmonių atstovų ir 4 savivaldybės atstovų. Valdybą iš 12 narių (įskaitant valdybos pirmininką) ketverių metų kadencijai renka ir atšaukia visuotinis narių susirinkimas šių įstatų nustatyta tvarka. Valdyba turi išlaikyti lyčių pusiausvyrą ir nė vienos iš lyčių atstovų nėra daugiau kaip 60 procentų ir bent vienas jos narys yra jaunesnis negu 29 metų ir deleguotas jaunimo nevyriausybinės organizacijos. Valdyba iš valdybos narių renka valdybos pirmininką ir išrinkto valdybos pirmininko teikimu valdybos pirmininko pavaduotoją išrinktos valdybos kadencijai. MVVG „Jurbarkas“ valdybą sudaro:

1 lentelė. Valdybos narių sąrašas

Nr.	Valdybos nario vardas, pavardė	Atstovaujama organizacija	Atstovaujamas sektorius
1	Algirdas Gudaitis (valdybos pirmininkas)	Jurbarko rajono savivaldybės taryba	Vietos valdžia
2	Liudmila Norkaitienė	IĮ Lanmeta	Vietos verslas

	(valdybos pirmininko pavaduotoja)		
3	Romualdas Kuras	Jurbarko rajono savivaldybės taryba	Vietos valdžia
4	Rasida Kalinauskienė	Jurbarko rajono savivaldybės taryba	Vietos valdžia
5	Vida Rekešienė	Jurbarko rajono savivaldybės taryba	Vietos valdžia
6	Arijana Zairienė	Jurbarko šokių studija „Sraunusis Nemunėlis“	NVO
7	Oksana Mazur	UAB „Jurbarko laikas“	Vietos verslas
8	Greta Šukytė	MB „Meridėja“	Vietos verslas
9	Eglė Židžiūnienė	Jurbarko jaunimo organizacijų sąjunga	NVO
10	Mindaugas Smirnovas	Jurbarko džiudžitso kobudo sporto klubas „Pantera“	NVO
11	Tomas Tomkus	Asociacija Jurbarko teniso klubas	NVO
12	Julius Grumuldis	Jurbarko rajono turizmo paslaugų teikėjų organizacija	NVO

Šaltinis: sudaryta pagal MVVG „Jurbarkas“ duomenis

2. Asociacijos administracijos direktorius – vienasmenis valdymo organas. Direktorių 2 (dvejų) metų kadencijai renka ir atšaukia visuotinis narių susirinkimas daugiau kaip ½ susirinkime dalyvaujančių asociacijos narių balsų dauguma. Direktorius turi turėti patirties rengiant ir įgyvendinant strateginio planavimo dokumentus, susijusius su Europos Sąjungos struktūrinių fondų ar kitos finansinės paramos valdymu ir panaudojimu arba ne mažesnę kaip 1 metų vadovaujamojo darbo patirtį įmonėje, įstaigoje ar organizacijoje, turinčioje ne mažiau kaip 5 darbuotojus. Direktorius turi turėti aukštojo mokslo išsilavinimą. MVVG „Jurbarkas“ administracijos direktorė – Gaiva Mačiulaitienė.

Pagrindinis MVVG „Jurbarkas“ veiklos tikslas – pagal savo veiklos kompetenciją ir galimybes skatinti Jurbarko miesto plėtrą, aktyviai dalyvauti rengiant ir įgyvendinant miesto plėtros planus bei programas Jurbarko miesto teritorijoje. Tuo tikslu siekti asociacijos narių veiklos koordinavimo ir jos narių interesų atstovavimo ir tenkinti kitus viešuosius interesus pagal šias išvardytas veiklos sritis:

1. telkti suinteresuotų vietos valdžios, verslo, nevyriausybinių ir kitų įstaigų bei organizacijų pastangas ieškant tinkamiausių sprendimų Jurbarko miesto ekonominei ir socialinei gerovei kelti;

2. siekti pagerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius;

3. ieškoti naujoviškų ir efektyvių būdų vietos gamtiniams, kultūriniams, žmonių ir kitiems materialiems bei nematerialiems ištekliams panaudoti Jurbarko miesto plėtrai;

4. skatinti ir palaikyti vietinių miesto žmonių verslo, gamtos apsaugos, švietimo, kultūros, socialinės paramos ir kitų sričių iniciatyvą;

5. teikti pasiūlymus vietos ir nacionalinėms institucijoms bei organizacijoms dėl miesto plėtros planų ir priemonių kūrimo bei įgyvendinimo;

6. organizuoti miesto plėtros dalyvių švietimą bei mokymą, organizuoti ir teikti paramą miesto bendruomenių projektams ir iniciatyvai įgyvendinti;

7. inicijuoti jaunimo ir kitų nevyriausybinių organizacijų programų ir projektų rengimą miesto bendruomenėse;

8. organizuoti ir teikti paramą miesto plėtros projektams ir iniciatyvoms įgyvendinti;

9. skatinti bendradarbiavimą su kitomis visuomeninėmis, nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis bei kitomis įstaigomis ir organizacijomis Lietuvoje ir užsienyje;

10. įstoti į kitas asociacijas, tarptautines organizacijas, kurių tikslas ir veikla neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Asociacijų ar kitiems įstatymams;

11. tenkinti kitus, įstatymams neprieštaraujančius, viešuosius interesus.

Siekiant efektyvaus vietos veiklos grupės tikslų įgyvendinimo įvardintose srityse bei Jurbarko miesto socialinių, ekonominių ir kitų problemų sprendimo kartu su Jurbarko miesto bendruomene parengta Jurbarko miesto vietos plėtros strategija.

Jurbarko miesto vietos plėtros strategijos rengimo tikslas - bendradarbiaujant su vietos bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo, vietos valdžios atstovais parengti Jurbarko miesto vietos plėtros strategiją, kuri padėtų didinti įsidarbinimo mieste galimybes, skatintų gyventojų ir bendruomenių socialinę integraciją, bendradarbiavimą, verslumą.

1. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS

1.1. . Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija

Miesto vietos veiklos grupės „Jurbarkas“ teritorija (toliau – MVVG teritorija) išsidėsčiusi pietvakarinėje Lietuvos dalyje, Tauragės apskrityje, dešiniajame Nemuno krante. MVVG „Jurbarkas“ teritorijos aprėptis sutampa su Jurbarko miesto teritorija (tikslus MVVG Jurbarkas teritorijos žemėlapis pateikiamas 2 priede). Pietvakarinės MVVG teritorijos dalys – Barkūnai ir Kalnėnai, vakarinė – Smukučiai, šiaurinė – Naujamiestis. Piečiau MVVG „Jurbarkas“ teritorijos per Nemuną nutiestas Jurbarko tiltas (ilgiausias Lietuvoje automobilinis tiltas). MVVG teritorija nuo didesnių miestų, tokių kaip Tauragė – nutolusi 45 km į pietryčius, nuo Kauno – 86 km į vakarus, nuo Raseinių – 49 km.

MVVG teritorija užima 13 km^2 plotą, t. y. 0,86 proc. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos (1509 km^2), 0,29 proc. Tauragės apskrities (4411 km^2) teritorijos ir tik 0,02 proc. šalies (65300 km^2) teritorijos.

MVVG teritorija magistralinių kelių tinklo atžvilgiu – gana nuošali, tačiau yra geras susisiekimas su didžiaisiais Lietuvos miestais Kaunu, Vilniumi ir Klaipėda, bei mažesniais aplinkiniais miestais.

1.2. Vietos plėtros strategijos teritorijos gyventojų apibrėžtis

Gyventojų kaitos tendencijos. Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenimis, 2015 m. pradžioje MVVG teritorijoje gyvenamąją vietą buvo deklaravę 11212 gyventojų, o tai sudaro 35,5 proc. visų Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų (Jurbarko rajono savivaldybėje 2015 m. pradžioje viso gyventojų – 31585). Lyginant su 2014 metų duomenimis, gyventojų skaičius vietos veiklos grupės teritorijoje sumažėjo 89 gyventojais, o per 2011-2014 m. laikotarpį gyventojų skaičius MVVG „Jurbarkas“ teritorijoje sumažėjo 2,5 proc. (žr. 1 pav.).

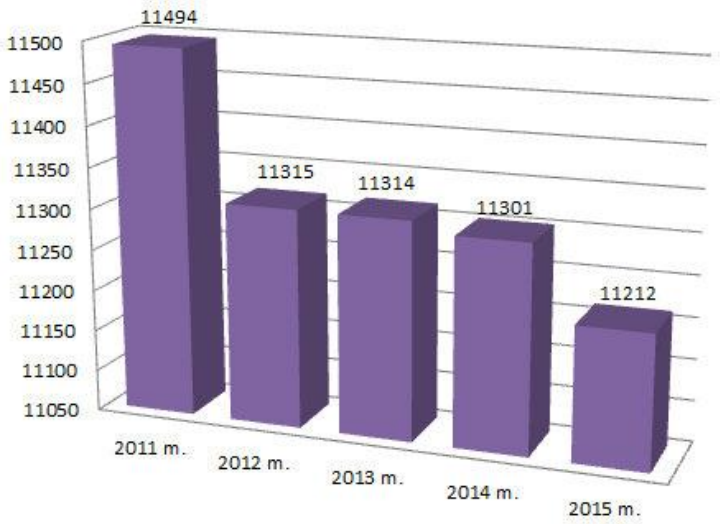

1 pav. MVVG „Jurbarkas“ teritorijos gyventojų skaičius 2011-2015 m. pradžioje

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos civilinės metrikacijos skyriaus duomenys

Kaip matoma 2 lentelėje gyventojų skaičiaus mažėjimo rodiklis MVVG teritorijoje 2011-2014 m. laikotarpiu yra daug palankesnis nei Tauragės rajono savivaldybės (gyventojų sumažėjo 5,3 proc.) ir šiek tiek palankesnis nei visos Jurbarko rajono savivaldybės (3,4 proc. sumažėjo) *(ST1)*.

2 lentelė. Gyventojų skaičius metų pradžioje

	2011 m.	**2012 m.**	**2013 m.**	**2014 m.**
MVVG teritorija	11491	11315	11314	11301
Jurbarko rajono savivaldybė	33080	32442	32222	31980
Tauragės rajono savivaldybė	44059	43124	42494	41839

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento ir Jurbarko rajono savivaldybės administracijos civilinės metrikacijos skyriaus duomenys

Gyventojų skaičiaus mažėjimą lemia neigiama natūrali gyventojų kaita (toliau – NGK) ir migracija. Per 2011-2014 m. laikotarpį MVVG „Jurbarkas“ teritorijoje gimė 381 asmenys, o mirusiųjų buvo 1,7 karto daugiau – 649 asmenų[1].

[1] *Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento ir Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenys*

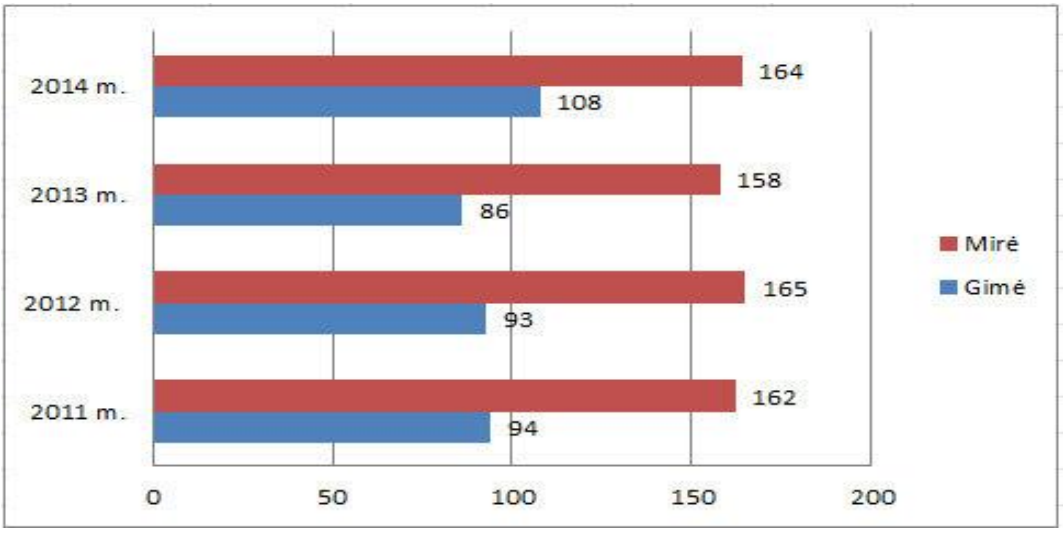

2 pav. Natūrali gyventojų kaita (gimusiųjų ir mirusiųjų gyventojų skaičius)

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenys

2014 m. MVVG teritorijoje gimė 108 naujagimiai. Lyginant su 2013 m. duomenimis, 2014 m. gimė 22 naujagimiais daugiau. 1000-čiui gyventojų 2014 m. MVVG teritorijoje vidutiniškai teko 9,6 naujagimiai, Jurbarko rajono savivaldybėje – 8,3 naujagimiai, o šalyje – 10,3 naujagimiai 1000-čiui gyventojų (žr. 2 pav.).

Mirtingumas 2011-2014 m. MVVG teritorijoje buvo 1,7 didesnis nei gimstamumas (užregistruota 268 mirtimis daugiau nei gimimų). Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą. 2011-2014 m. laikotarpiu MVVG teritorijoje natūrali gyventojų kaita buvo neigiama (2011 m. -5,9, 2012 m. –6,4, 2013 m. -6,3, 2014 -4,9).

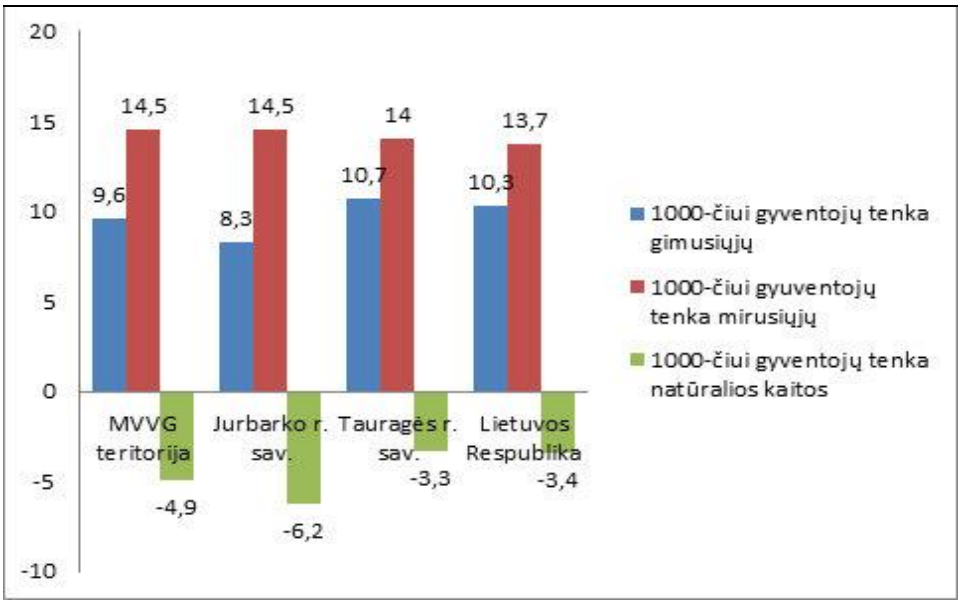

3 pav. Gimstamumas, mirtingumas, natūrali gyventojų kaita 1000-iui gyventojų tenka mirusiųjų 2014 m.

Šaltinis: *Lietuvos statistikos departamento duomenys*

MVVG natūralios gyventojų kaitos, tenkančios tūkstančiui gyventojų, 2014 m. rodiklis, lyginant su šalies ir Tauragės rajono savivaldybe, yra daug mažesnis, bet aukštesnis už Jurbarko rajono savivaldybės rodiklį (žr. 3 pav.).

Svarbus MVVG rodiklis yra neto migracija, kuris parodo skirtumą tarp atvykstančių ir išvykstančiųjų gyventojų. Per 2013 m. atvykimą į Miesto vietos veiklos grupės teritoriją deklaravo 291 asmuo, 2014 m. – 288 asmenys. Lyginant 2013-2014 m. statistinius duomenis, imigracija į MVVG teritoriją 2014 m. sumažėjo.[2]

Per 2013 m. iš MVVG teritorijos išvykimą gyventi į užsienio valstybes deklaravo 97 asmenys, per 2014 m. išvykimą deklaravo – 141. Kiek asmenų per 2013-2014 m. išvyko gyventi į kitus LR miestus ar kaimus – duomenų nėra. Ryškus išvykstančiųjų skaičiaus padidėjimas į užsienio valstybes pastebimas 2014 m. – išvyko 44 asmenimis daugiau, nei 2013 m. Tai rodo, kad emigracija iš MVVG teritorijos į užsienio valstybes padidėjo net 31 proc.[3] (SI1).

Gyventojų pasiskirstymas pagal amžių. 2014 m. pradžioje MVVG teritorijoje gyveno 1468 0–15 metų amžiaus, 7643 darbingo amžiaus, ir 2190 pensinio amžiaus gyventojai [4]

[2] Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenys

[3] Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenys

[4] Lietuvos statistikos departamento duomenys

Gyventojų pasiskirstymas pagal lytį. MVVG teritorijoje moterų dalis gyventojų struktūroje šiek tiek didesnė nei vyrų - 2014 m. moterys sudarė 55 proc., vyrai 45 proc. visų gyventojų. Lyginant 2013-2014 m. moterų skaičius MVVG teritorijoje buvo labai panašus. Vyrų dalis ženkliai mažėja gyventojų virš 65 metų amžiaus grupėje. 2014 m. vyrai šioje amžiaus grupėje sudarė tik 33,2 proc. visų gyventojų, tuo tarpu moterys šioje amžiaus grupėje 2014 m. sudarė – 66,8 proc. visų gyventojų [5].

Tikslinės gyventojų grupės, kurioms bus orientuota vietos plėtros strategija.

Jurbarko MVVG vietos plėtros strategija bus orientuota į šias tikslines grupes:

- socialinę atskirtį dėl priklausomybės ligų, amžiaus, neįgalumo, šeimos padėties ir pan. patiriantys asmenys – senjorai, neįgalieji, socialinės rizikos šeimos ir juose augantys vaikai, socialinės rizikos asmenys, priklausomybės ligomis sergantys asmenys, pabėgėliai. Įgyvendinant vietos plėtros strategiją, bus siekiama šiems asmenims padėti įveikti socialinę atskirtį ir integruotis į visuomenę;
- neaktyvūs Jurbarko miesto gyventojai – asmenys neturintys bedarbio statuso, besimokantys bendrojo lavinimo ar studijuojantys profesinėse ar aukštosiose mokyklose, iki 3 metų vaikus auginančios mamos (tėvai), nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas. Įgyvendinant vietos plėtros strategiją, bus siekiama šiems asmenims dėl jų neaktyvumo padėti gerinti arba suformuoti jų darbinius įgūdžius, padidinant neaktyvių žmonių integraciją į darbo rinką;
- Verslą pradedančios/ vykdančios įmonės (veikiančios ne ilgiau nei 12 mėn.) ir savarankiškai veiklą pradedantys/ vykdantys asmenys. Įgyvendinant vietos plėtros strategiją šiai tikslinei grupei bus teikiamos konsultacijų, mokymų paslaugos, suteikiamos veiklai pradėti reikalingos darbo priemonės.

[5] Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenys

2. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ

2.1. MVVG teritorijos gyventojų socialinę atskirtį sąlygojantys veiksniai ir rodikliai

Dažniausiai socialinę atskirtį patiriantys MVVG teritorijos gyventojai yra senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos nariai, asmenys su negalia bei jų šeimos nariai, socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai, socialinės rizikos suaugę asmenys, tėvų globos netekę vaikai. Šios socialinės grupės yra mažiau integruotos į visuomenę, turi nedaug arba visai neturi galimybių dalyvauti visuomenės gyvenime, todėl nuolat patiria socialinę atskirtį, jaučia įvairių bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų poreikį ir trūkumą. Todėl svarbu efektyvinti esamų socialinių paslaugų teikimą MVVG teritorijoje bei didinti sociokultūrinių paslaugų pasiūlą ir prieinamumą socialinė atskirtį patiriantiems MVVG teritorijos gyventojams.

Gyventojų socialinę atskirtį ir ją mažinančių socialinių paslaugų bei tam tikrų veiklų poreikį MVVG teritorijoje sąlygoja tiek išorės, tiek vidiniai veiksniai (3 lentelė):

3 lentelė. MVVG teritorijos gyventojų socialinę atskirtį sąlygojantys veiksniai

Išorės veiksniai	Vidiniai veiksniai
Politiniai veiksniai ir jų pokyčiai, lemiantys socialinės apsaugos politiką Lietuvoje: Lietuvos Respublikos įstatymai, Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą	Nedarbas
	Visuomenės senėjimas
	Negalia
	Alkoholio, narkotinių, psichotropinių ir kitų medžiagų vartojimas bei psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta
	Socialinės rizikos šeimos
	Socialinės rizikos asmenys

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės duomenys

Nedarbas. Nedarbas siejamas su socialinę atskirtį patiriančio asmens ir jo šeimos negebėjimu apsirūpinti pirmos būtinybės (maistu, drabužiais) ir kitomis prekėmis, apmokėti būsto, komunalines paslaugas, už vaikų ir savo mokslą, pramogas, sveikatos draudimo nebuvimu. Dažniausiai šiai socialinei grupei reikalingos tarpininkavimo ir atstovavimo, maitinimo, aprūpinimo drabužiais ir kitos socialinės paslaugos.

Jurbarko rajono savivaldybė, tame tarpe ir MVVG teritorija priklauso Tauragės teritorinei darbo biržai, kuriai taip pat priklauso Tauragės, Šilalės bei Pagėgių savivaldybės. Iš visų Tauragės teritorinei darbo biržai priklausančių savivaldybių mažiausias bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus

gyventojų 2014 metų pradžioje fiksuotas Šilalės rajone – 8,6 proc. (1342 bedarbiai), didžiausias Jurbarko rajone – 16 proc. (2732 bedarbiai) *(SI2)*. Pagėgių savivaldybėje registruotas nedarbas – 10,3 proc. (566 bedarbiai), Tauragės rajone – 12,9 proc. ir 3308 bedarbių. 2014 metais, lyginant su 2013 metais registruotas nedarbas mažėjo visuose rajonuose, tačiau 2015 m. sausio 1 d. tiek Jurbarko rajono savivaldybėje, tiek kitose Tauragės teritorinės darbo biržos savivaldybėse jaučiamas nedarbo lygio padidėjimas, o Jurbarko rajono savivaldybėje lyginant su kitomis Tauragės teritorinės darbo biržos savivaldybėmis nedarbo lygis išlieka aukščiausias. Remiantis Tauragės teritorinės darbo biržos prognozėmis, galima teigti, bendras 2015 metų nedarbo lygis Jurbarko rajono savivaldybėje išliks aukščiausias Tauragės teritorinės darbo biržos teritorijoje (4 lentelė).

4 lentelė. Nedarbo lygis Tauragės teritorinės darbo biržoje 2013 – 2015 metais

Teritorija	2013 metai	2014 metai	2015-01-01
Jurbarko r.	17,4 proc.	16,0 proc.	16,2 proc.
Šilalės r.	9,4 proc.	8,6 proc.	9,1 proc.
Tauragės r.	15,5 proc.	12,9 proc.	13,0 proc.
Pagėgių r.	11,6 proc.	10,3 proc.	11 proc.
Tauragės apskrityje	14,2 proc.	12,5 proc.	12,7 proc.
Lietuvoje	10,9 proc.	9,5 proc.	8,7 proc.

Šaltinis: Tauragės teritorinės darbo biržos, Lietuvos darbo biržos duomenys

Situaciją Jurbarko rajono savivaldybėje lyginant su kitomis savivaldybėmis, didesnis nedarbas nei Jurbarko rajono savivaldybėje 2015 m. sausio 1 d. buvo fiksuojamas tik trijose Lietuvos savivaldybėse: Lazdijų (16,7 proc.), Ignalinos (17,9 proc.), Alytaus (16,7 proc.). Zarasų savivaldybėje buvo fiksuotas toks pats (16,2 proc.) nedarbo lygis, kitose šalies savivaldybėse fiksuojamas žemesnis nedarbo lygis *(SI2)*.

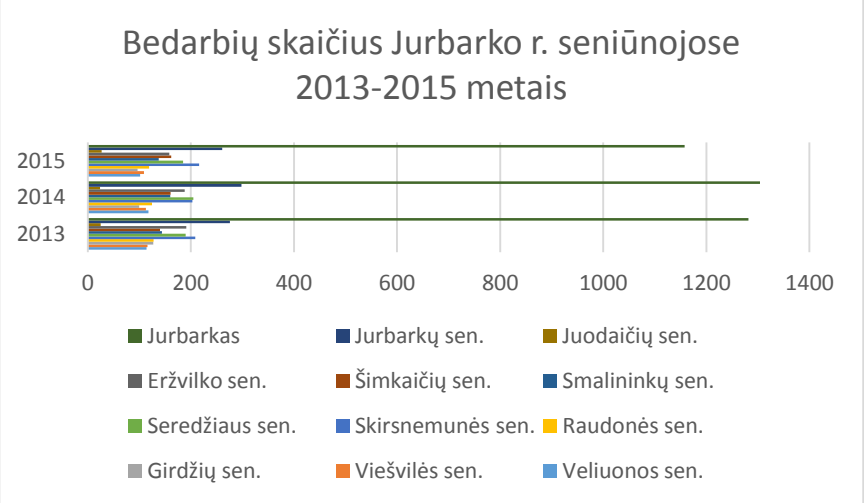

4 pav. Bedarbių skaičius Jurbarko r. seniūnijose 2013-2015 m.

Šaltinis: Tauragės teritorinės darbo biržos duomenys

Kaip matoma pateiktame paveiksle (4 pav.) 2013-2015 metų pradžiai daugiausia bedarbių, lyginant su kitomis Jurbarko rajono savivaldybės seniūnijomis buvo registruota MVVG „Jurbarkas“ teritorijoje, Jurbarko miesto seniūnijoje, čia bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 metais sudarė 16,7 proc., 2014 metais 16,3 proc., 2013 metais 17,1 proc., kitose seniūnijose bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų buvo mažesnė. MVVG teritorijoje fiksuojamas didžiausias nedarbo lygis.

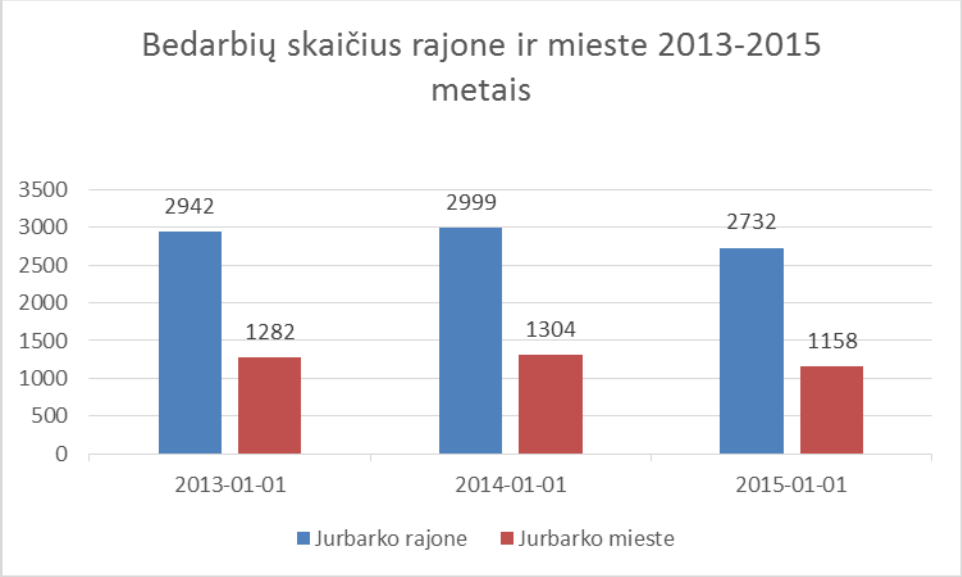

5 pav. Bedarbių skaičius rajone ir mieste 2013-2015 m.
Šaltinis: Tauragės teritorinės darbo biržos duomenys

2013 metais (5 pav.) MVVG teritorijoje – Jurbarko mieste registruoti bedarbiai sudarė 44 proc. visų rajono bedarbių, 2014 metais 43 proc., 2015 metų pradžioje MVVG teritorijoje registruoti bedarbiai sudarė 42 proc. visų rajono bedarbių. Nors bedarbių skaičiaus dalis Jurbarko mieste nuo visų rajone registruotų bedarbių kiekvienais metais nežymiai mažėjo, tačiau MVVG teritorijoje vis dar fiksuojamas aukščiausias nedarbo lygis, lyginant su kitomis Jurbarko rajono savivaldybės seniūnijomis.

Pagal ieškančių darbo struktūrinę analizę nustatyta, kad 2015 m. lapkričio 1 d. duomenimis 48 proc. bedarbių registruotų Jurbarko darbo biržoje sudarė moterys ir 52 proc. vyrų. 27 proc. bedarbių sudarė jaunimas nuo 16 iki 29 metų (Tauragės TDB 29 proc., Marijampolės TDB 25 proc., Kauno TDB 25 proc.) *(SI3)*, 22 proc. bedarbių buvo asmenys nuo 55 metų, 39 proc. bedarbių sudarė ilgalaikiai bedarbiai, 6 proc. bedarbių turėjo neįgalumą. 18 proc. darbo biržoje registruotų asmenų turėjo aukštąjį išsilavinimą, 44 proc. profesinį išsilavinimą ir 38 proc. buvo nekvalifikuoti. Galima teigti, kad didžiąją dalį Jurbarko teritorinėje darbo biržoje registruotu bedarbių sudarė labiausiai socialiai pažeidžiami ir

konkuruoti darbo rinkoje nesugebantys asmenys: nekvalifikuoti, po ilgos darbo pertraukos besikreipiantys vyresnio amžiaus asmenys, jauni asmenys iki 29 m., ilgalaikiai bedarbiai. Šiems asmenims sunkiausia integruotis į darbo rinką, todėl svarbu skirti dėmesį šių darbingų gyventojų užimtumui didinti skirtų iniciatyvų įgyvendinimui, taip gerinant šių asmenų padėtį darbo rinkoje.

Kita svarbi MVVG teritorijos problema bedarbių ir neaktyvių darbingų gyventojų užimtumas. VšĮ Jurbarko švietimo centro 2015 m. duomenimis, MVVG teritorijoje yra aktuali neaktyvių darbingų gyventojų kurie nėra registruoti Jurbarko darbo biržoje užimtumo problema, šių asmenų grupėje yra apie 250 niekur nedirbančių, nesimokančių 15- 29 metų jaunuolių *(SI4)*. Taip pat Jurbarko mieste aktuali asmenų esančių motinystės/tėvystės atostogose patiriamos socialinės atskirties mažinimo problema. 2015 m. lapkričio mėn. Socialinio fondo valdybos prie LR Sveikatos ministerijos duomenimis, tokių asmenų Jurbarko mieste buvo 340 (kitose panašaus dydžio savivaldybėse: Kaišiadorių 313 asmenų, Pagėgių 168 asmenys, Šilalės 356 asmenys) *(ST2)*. Jiems reikalingas tarpininkavimas ar kita pagalba įdarbinant, įtraukiant juos į neformalųjį švietimą, savanorišką praktiką visuomeninę bei kultūrinę veiklą. Svarbu mažinti šių grupių neaktyvių darbingų MVVG teritorijos gyventojų socialinę atskirtį bei spręsti jų užimtumo bei darbinių įgūdžių įgijimo problemą, motyvuoti juos imtis aktyvios veiklos, skatinti profesinį orientavimąsi, didinti neformalaus profesinio mokymo, praktinių darbo įgūdžių įgijimo ir ugdymo darbo vietose galimybes.

***Visuomenės senėjimas*.** 2014 m. pradžioje MVVG teritorijoje 0-15 metų amžiaus gyventojai sudarė 13 proc., darbingo amžiaus gyventojai – 67,6 proc., o pensinio amžiaus gyventojai – 19,4 proc. visų šios teritorijos gyventojų (žr. 5 lentelę) *(SI5)*.

Lyginant 2013-2014 m. pradžios laikotarpio duomenis, pastebimos darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijos – darbingo amžiaus gyventojų sumažėjo 1 proc. Lyginant 2013-2014 m. pradžios duomenis, MVVG teritorijoje padidėjo 0-15 metų ir pensinio amžiaus gyventojų skaičius – 0-15 metų amžiaus asmenų padaugėjo 2 proc., pensinio amžiaus padidėjo 1,6 proc. MVVG teritorijoje pradėjo ryškėti visuomenės senėjimo procesas.

5 lentelė. Gyventojų skaičiaus pagal amžiaus grupes 2014 m. pradžioje

	2013 m.			2014 m.		
Vietovė/Gyventojai pagal amžių	**0-15 metų amžiaus**	**Darbingo amžiaus**	**Pensinio amžiaus**	**0-15 metų amžiaus**	**Darbingo amžiaus**	**Pensinio amžiaus**
Miesto vietos veiklos grupės „Jurbarkas“ teritorija	1438	7720	2156	1468	7643	2190

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenys

Visuomenės senėjimo priežastys labai įvairios: mažas gimstamumas, jaunų darbingų žmonių emigracija, gyvenimo trukmės didėjimas, dėl gerėjančių sveikatos apsaugos paslaugų teikimo. Senstant visuomenei, didėja mokesčių našta ekonomiškai aktyviems darbingo amžiaus gyventojams, didėja medicininės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikis.

Senyvo amžiaus žmonių grupę veikia įvairūs amžiaus sąlygoti faktoriai: pasitraukimas iš darbinės veiklos, žemas pragyvenimo lygis, sumažėję gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime, sveikatos problemos, negalia, našlystė. Senyvo amžiaus žmonėms iškyla sveikatos, aptarnavimo, prisitaikymo buityje ir visuomenėje problemų, todėl spartus visuomenės senėjimo procesas MVVG teritorijoje lemia augantį poreikį bendrosioms socialinėms paslaugoms, pagalbai į namus, dienos užimtumo paslaugos. Pagyvenę žmonės, ypač vieniši, dėl mažų pajamų, sveikatos problemų dažnai tampa skurdo aukomis ir patiria socialinę atskirtį. Socialinę atskirtį didina ir susiformavusios neigiamos visuomenės požiūris senų žmonių atžvilgiu.

MVVG teritorija – išsiskiria mažėjančiu vaikų ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiumi bei didėjančiu vyresnio amžiaus gyventojų skaičiumi. Tokia situacija rodo, kad vyrauja gyventojų senėjimo procesas. Gyventojų senėjimo procesas yra neigiamas reiškinys, turintis ryškų socialinį ir ekonominį poveikį: didėja sveikatos priežiūros, pensionatų, globos ir rūpybos įstaigų poreikis, didėja asmenų, kuriems reikalinga globa ir nuolatinė priežiūra, skaičius.

Negalia. Įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti socialines paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimoms, užtikrinant lygias galimybes jiems dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse. Neįgaliesiems teikiamos socialinės paslaugos bendruomenėje padeda jiems sėkmingiau integruotis į visuomenę. Jiems reikalingos panašios socialinės paslaugos kaip ir senyvo amžiaus asmenims: pagalbos į namus, socialinės globos, transporto, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymo neįgaliųjų poreikiams ir kitos paslaugos pagal poreikį, užimtumo.

2014 m. Jurbarko rajono savivaldybėje registruoti 2764 neįgalūs asmenys, iš jų: 153 –neįgalūs vaikai, 257 – neįgalūs pensinio amžiaus asmenys ir 2303 – darbingo amžiaus neįgalieji. Neįgalūs asmenys 2014 m. Jurbarko rajono savivaldybėje sudarė 8,6 proc. nuo bendro rajono gyventojų skaičiaus. Lyginant 2012-2014 m. duomenis, neįgaliųjų skaičius Jurbarko rajono savivaldybėje išaugo net 32,8 proc. (žr. 6 pav.) *(SI6).*

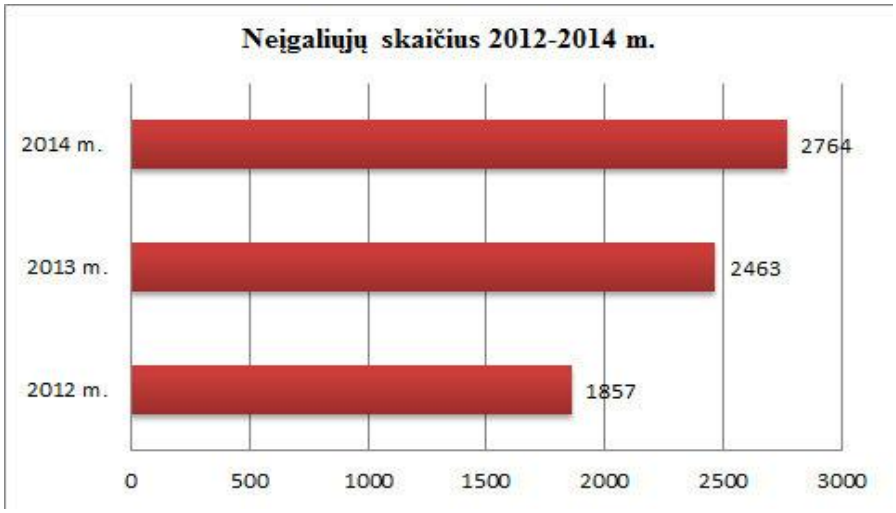

6 pav. Neįgaliųjų asmenų skaičiaus pokytis 2012-2014 m. Jurbarko rajono savivaldybėje

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos duomenys

Neįgalių žmonių bei jų artimųjų gyvenimą dažnai apsunkina tai, jog ne visi neįgalieji sugeba prisitaikyti prie besikeičiančių aplinkos reikalavimų, įsitvirtinti darbo rinkoje. Todėl jiems svarbu turėti bent jau mėgstamą neformalų užimtumą, padedantį atstatyti fizines, protines, socialines ir profesines galimybes, suformuoti darbinius įgūdžius. Neįgalaus asmens sugebėjimas dalyvauti įvairiose darbinės veiklos formose tiesiogiai priklauso nuo taikytų kompleksinės reabilitacijos priemonių efektyvumo, specialiųjų poreikių tenkinimo lygio.

Asmenims, turintiems vidutinę ar sunkią negalią, reikalinga globa ir priežiūra, kurios šeimos nariai užtikrinti negali, nes yra dirbantys arba pensinio amžiaus ir prastos sveikatos.

Jurbarko rajono savivaldybės administracijos duomenimis 2014 m. Jurbarko rajono savivaldybėje socialines paslaugas teikiančiose įstaigose socialines paslaugas turėjo galimybę gauti 249 neįgalūs asmenys, tai sudaro tik 9 proc. visų neįgalių asmenų skaičiaus *(SI7)*. Didžiąją dalį teikiamų socialinių paslaugų neįgaliesiems, sudaro – pagalba į namus (žr. 7 pav.)

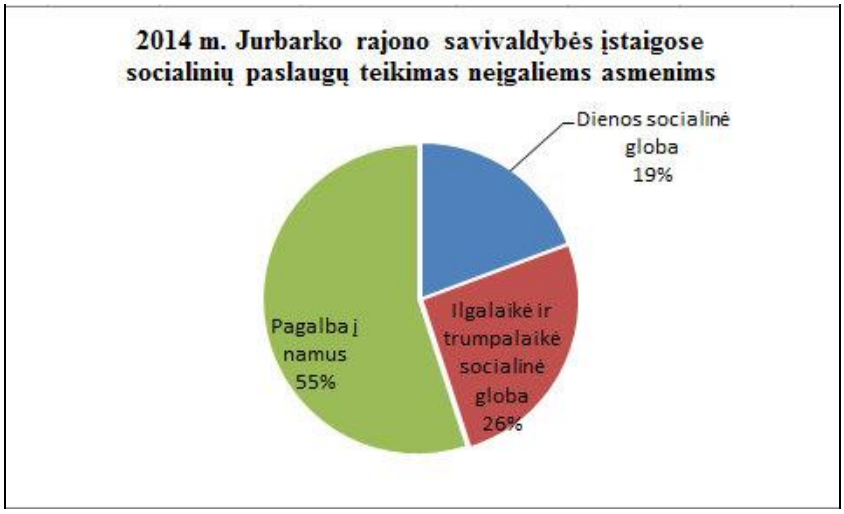

7 pav. Neįgaliesiems teikiamų socialinių paslaugų poreikis 2014 m.

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos duomenys

MVVG teritorijoje veikia keletas nevyriausybinių organizacijų, kurios rūpinasi neįgaliųjų poreikiais, juos vienija. Pagrindinė nevyriausybinė organizacija veikianti MVVG teritorijoje ir vienijanti šios socialinės grupės asmenis yra Jurbarko neįgaliųjų draugija. Organizacija MVVG teritorijoje vienija 499 asmenis, turinčius negalią *(SI8)*. Ši organizacija teikia neįgaliesiems socialines, sociokultūrines paslaugas.

***Socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai, psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta*.** Socialinės rizikos šeima apibrėžiama kaip šeima, kurioje auga vaikai iki 18 metų ir bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ir negali tinkamai prižiūrėti savo vaikų, naudoja pieš juos psichologinę, fizinę ir seksualinę prievartą. Šeimose vyrauja šios problemos: ilgalaikis nedarbas, šeiminių santykių nestabilumas, naudojama psichologinė, fizinė prievarta tarp partnerių ir prieš vaikus. Socialinėmis paslaugomis ir socialinių darbuotojų intervencija siekiama sumažinti neigiamas socialinių problemų pasekmes vaikams ir šeimoms.

6 lentelė. Socialinės rizikos šeimos Jurbarko rajone ir MVVG teritorijoje

Metai	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m. pradžia	Pokytis lyginant 2015 m. su 2014 m.
Socialinės rizikos šeimos rajone	127	118	117	110	114	+4
Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	287	266	258	244	264	+20
Socialinės rizikos šeimos MVVG teritorijoje	27 (jose augo 52	20 (jose augo 46	19 (jose augo 41	19 (jose augo 40	20 (jose augo 44	+1

	vaikai)	vaikai)	vaikas)	vaikų)	vaikai)	
MVVG teritorijos šeimos į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos dėl girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo	15	13	9	10	10	0

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus (VTAS) duomenys

Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus (toliau – VTAS) duomenys apie socialinės rizikos šeimas, jose augančius vaikus ir socialinės rizikos šeimas MVVG teritorijoje pateikiamos 5 lentelėje, kaip matoma iš pateiktų duomenų nuo 2011 iki 2014 metų situacija šiek tiek gerėjo, socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius nežymiai mažėjo, tačiau 2015 metais vėl jaučiamas situacijos pablogėjimas, socialinės rizikos skaičius padidėjo (4 šeimomis) ir gerokai išaugo socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius rajone. Situacija MVVG teritorijoje taip pat negerėja, nuo 2013 - 2014 metų socialinės rizikos šeimų skaičius Jurbarko mieste ir jose auginamų vaikų skaičius išlieka toks pats, 2015 m. pradžioje padaugėjo 1 socialinės rizikos šeima, tuo tarpu 2016 m. pradžiai MVVG teritorijoje jau buvo fiksuojamos 23 socialinės rizikos šeimos, o jose augančių vaikų skaičius išaugo iki 56 *(SI9)*. Didžioji dalis Jurbarko miesto socialinės rizikos šeimų į apskaitą buvo įtrauktos dėl tokių priežasčių kaip girtavimas, psichotropinių medžiagų vartojimas.

Kita svarbi problema yra socialinės rizikos šeimose gyvenančių vaikų patiriama psichologinė, fizinė ir seksualinę prievarta, smurtas. Šie veiksniai lemia vaikų, suaugusių asmenų ir šeimų priskyrimą socialinės rizikos grupei. Socialinėmis paslaugomis (tokiomis kaip socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas, užimtumo veiklų organizavimas, tarpininkavimas ir kitomis) galima sumažinti neigiamas socialinių problemų pasekmes vaikams ir šeimoms.

7 lentelė. Smurto prieš vaikus atvejai Jurbarko rajone ir MVVG teritorijoje

	2012 metai	**2013 metai**	**2014 metai**	**2015 metai**
Atvejų, kai vaikas galimai patyrė smurtą, skaičius	21	20	17	21
Atvejų skaičius MVVG teritorijoje	4	7	7	2

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus (VTAS) duomenys

Remiantis Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis kiekvienais metais fiksuojama apie 20 smurto atvejų prieš vaikus (6 lentelė). Situacija kiekvienais metais keičiasi nežymiai, tačiau žymus pagerėjimas nepastebimas. Dažniausiai seksualinio, fizinio arba psichologinio pobūdžio smurtą patiria vaikai iš socialinės rizikos šeimų. 2012 metais net 20 vaikų patyrė fizinį smurtą, 65 proc. atvejų smurtavo vaikų artimieji, taip pat buvo užfiksuotas 1 seksualinio pobūdžio smurto atvejis. 2013 metais buvo fiksuojami 7 seksualinio smurto atvejai (6

atvejais vaikai smurtą patyrė iš svetimų žmonių), 10 fizinio smurto atvejų (6 atvejais smurtavo artimieji) ir 3 psichologinio smurto atvejai (2 atvejais smurtavo artimieji). 2014 metais fiksuoti 8 fizinio smurto, 7 psichologinio smurto ir 1 seksualinio smurto atvejis, didžiąją dalį smurto atvejų sukėlė vaikų artimieji. 2015 metais užfiksuota 13 fizinio smurto atvejų, 5 seksualinio smurto atvejai ir 3 psichologinio smurto atvejai *(SI10)*. Remiantis pateikta statistika galima teigti, kad dažniausiai vaikai patiria fizinį ir seksualinį smurtą, seksualinis smurtas dažniausiai patiriamas iš svetimų žmonių, fizinis – artimoje aplinkoje. Dažniausiai smurtą vaikai patiria dėl tokių priežasčių kaip tėvų socialinių įgūdžių neturėjimas, vaikų priežiūros stoka, tėvų girtavimas.

8 lentelė. Asmenų, kuriems apribota tėvų valdžia ar nuo kurių buvo atskirti vaikai, skaičius

	2012 metai	2013 metai	2014 metai	2015 metai
Asmenų skaičius iš viso	4	10	7	8
Iš jų MVVG teritorijoje	1	6	4	5
Dėl teisių apribojimo kreipėsi VTAS	4	8	6	6
Dėl teisių apribojimo kreipėsi vaikų giminaičiai	0	2	1	2

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus (VTAS) duomenys

8 lentelėje pateikiami VTAS duomenys apie asmenų, kuriems apribota tėvų valdžia ar nuo kurių buvo atskirti vaikai, skaičius. Tokių atvejų nėra daug, tačiau duomenys rodo, kad situacija negerėja *(SI11)*.

Galima daryti išvadas, kad socialinės rizikos šeimų problemos (įtraukimas į socialinės rizikos šeimų apskaitą, įvairaus pobūdžio smurtas prieš vaikus, vaikų globos teisių apribojimas) dažniausiai kyla, dėl tokių priežasčių kaip dėl girtavimas, socialinių įgūdžių stoka, nesugebėjimas tinkamai rūpintis vaikais. Todėl būtina šiuos įgūdžius ugdyti, teikiant atitinkamas socialines paslaugas. Dabartinė situacija rodo, kad nors šioms šeimoms ir teikiamos tam tikros socialinės paslaugos, jos yra nepakankamos, kadangi priežastys, dėl kurių šeimos įtrauktos į apskaitą, neišnyksta. Daugelio į socialinės rizikos šeimų apskaitą naujai įrašytų šeimų tėvai patys augo socialinės rizikos šeimose, todėl ypač svarbu šiose šeimose augantiems vaikams tinkamai organizuoti laisvalaikio praleidimą, ugdyti jų socialinius įgūdžius, mažinti jų socialinę atskirtį, didinti integraciją visuomenėje, kadangi šiose šeimose augantys vaikai neturi tinkamų sąlygų pozityviai socializacijai, didėja smurto rizika, negatyvios socializacijos grėsmė.

***Socialinės rizikos asmenys*.** MVVG teritorijoje vyrauja ne tik socialinės rizikos šeimų, bet ir pavienių socialinių asmenų problemos, didinančios šios grupės asmenų socialinę atskirtį visuomenėje. Tokios kaip: piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinių medžiagų vartojimas, pastogės ir nuolatinės

gyvenamosios vietos neturėjimas, nedarbas, skurdžios pragyvenimo lėšos, socialinė integracija visuomenėje. Norint mažinti šios grupės asmenų esamą socialinę atskirtį svarbu jiems teikti apnakvindinimo, maitinimo, higienos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas, didinti jų aktyvumą ir užimtumą.

MVVG teritorijoje VšĮ „Jurbarko socialinės paslaugos“ šiems asmenims teikia laikino apnakvindinimo ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos (apgyvendinimo nakvynės namuose). Vidutiniškai per metus šiltuoju metų sezonu (vasarą) nakvynės namuose gyvena iki 3 asmenų, tuo tarpu šaltuoju metų laikotarpiu (pavasarį, rudenį, žiemą) nakvynės namuose gyvena iki 10 socialinės rizikos asmenų. Tačiau į nakvynės namus kreipiasi nedidelė dalis tokių asmenų, didžioji dalis turi kur pernakvoti, glaudžiasi pas pažystamus, sugėrovus ir pan. Oficialios statistikos kiek socialinės rizikos asmenų yra MVVG teritorijoje nėra, todėl remiamasi preliminariais, nakvynės namų bei labdaros valgyklos aptarnaujamų asmenų skaičiais. Lietuvos samariečių Jurbarko krašto labdaros valgykla per metus kasdien vidutiniškai maitina 80 – 90 asmenų (atrinktų Jurbarko rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus), tačiau į ši skaičių patenka ne tik pavieniai socialinės rizikos asmenys, bet ir asmenys iš socialinės rizikos šeimų.

Pagrindiniai šių paslaugų gavėjai yra darbingo amžiaus socialinės rizikos asmenys; senyvo amžiaus asmenys, kurie socialiai atskirti dėl to, jog nesugeba išlaikyti išsilaikyti darbo vietoje, neretai yra praradę, ne tik socialinius, bet ir darbo įgūdžius, todėl neturi pastovių pajamų, elgetauja, yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu; asmenys, paleisti iš laisvės atėmimo, kardomojo kalinimo vietos, stacionarios sveikatos priežiūros įstaigos; kiti asmenys, esant krizinei situacijai, kai iškyla grėsmė asmens sveikatai ar gyvybei. Maitinimo paslaugas šiems socialinės rizikos asmenims teikia Lietuvos samariečių Jurbarko krašto labdaros valgykla. Kaip jau minėta valgykla per metus kasdien aptarnauja apie 80 – 90 asmenų, aptarnauti daugiau asmenų neturi galimybės. Lietuvos samariečių Jurbarko krašto valgyklos ir Jurbarko rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus duomenimis atnaujinus valgyklos įrangą, išplėtus valgyklos patalpas ir pan. valgyklos paslaugomis naudotųsi iki 150 socialinės rizikos asmenų, taigi galima teigti, kad šiuo metu valgykla aptarnauja tik 60 proc. socialinės rizikos asmenų poreikius.

2.2. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros MVVG teritorijoje analizė

Socialinių paslaugų poreikis MVVG teritorijoje, kaip ir visoje šalyje didėja, nors veikiantis socialinių paslaugų įstaigų/organizacijų tinklas yra gana efektyvus *(ST3)*. MVVG teritorijoje socialinės

paslaugos yra teikiamos įvairioms socialinę atskirtį patiriančioms klientų grupėms: senyvo amžiaus asmenims; suaugusiems asmenims su negalia bei jų šeimos, socialinės rizikos šeimoms; socialinės rizikos suaugusiems asmenims; vaikams su negalia ir jų šeimoms.

Didėjant pensinio amžiaus asmenų skaičius, laipsniškai didėja ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis. Vertinant pagal Socialinių paslaugų išvystymo normatyvuose nustatytus socialinių paslaugų poreikius Jurbarko rajono savivaldybės gyventojams, ilgalaikės socialinės globos poreikis nėra patenkinamas. (žr. 1 priedą). Jaučiamas ir pagalbos į namus senyvo amžiaus žmonėms poreikis, kurie nori kiek galima ilgiau savarankiškai gyventi savo namuose, tačiau dažnai yra vieniši, negali savimi pasirūpinti. Pagalba į namus senyvo amžiaus žmonėms suteikia galimybę gauti reikiamą socialinę pagalbą savo bendruomenėje, liekant gyventi įprastoje savo aplinkoje. Pagalbos į namus paslauga ne tik pagerina žmonių gyvenimo kokybę, bet yra ir ekonomiškai naudingesnės, nes yra pigesnės negu asmens globa stacionarioje globos įstaigoje (globos namuose). Dienos socialinės globos paslauga institucijoje senyvo amžiaus žmonėms MVVG teritorijoje iš vis nėra teikiama.

Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus, Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis gyventojams 2014 metais daugiausia buvo suteikta bendrųjų socialinių paslaugų, tokių kaip: informavimas ir konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas, transporto organizavimas, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas, aprūpinimas būtiniausiais daiktais. Taip pat pagal gyventojų poreikį yra teikiamos socialinės priežiūros paslaugos (pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas). Pagalbos į namus paslaugos teikiamos visiems jas pageidaujantiems gauti asmenims. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos teikiamos visoms socialinės rizikos grupės šeimoms, tačiau paslaugų teikimo efektyvumą lemia darbo priemonių (pvz., transporto, telefonų ir kt.) trūkumas. Dienos socialinės globos institucijoje paslaugų poreikis asmenims su proto ir (ar) fizine negalia yra patenkinamas, bet dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų poreikis senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia nėra patenkinamas, 2014 m. gruodžio 31 d. eilėje laukė 6 asmenys *(SI12)*. Šiuo metu laukiančių dienos socialinės globos namuose paslaugų yra 2 asmenys. Tai rodo, kad socialinių paslaugų tinklas MVVG teritorijoje nėra pakankamai išplėtotas, kad užtikrintų pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą visiems socialinė atskirtį patiriantiems gyventojams.

9 lentelė. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje ir MVVG teritorijoje analizė 2014 m.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes[6]	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas[7]	Vietų (gavėjų[8]) skaičius	
				iš viso	iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Seredžiaus senelių globos namai	Jurbarko rajono savivaldybė	40	22
		VšĮ Jurbarko socialinių paslaugų centro Eržvilko socialinės globos filialas	Jurbarko rajono savivaldybė	23	23
		Viešvilės vaikų globos namai	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba	50	23
		VšĮ Jurbarko rajono sutrikusio intelekto jaunuolių darbo centras	Jurbarko rajono savivaldybė	12	11
		VšĮ Smalininkų senjorų namai	privatūs	26	17
2.	Šeimynos	-	-	-	-
3.	Laikino gyvenimo namai	-	-	-	-
4.	Dienos socialinės globos centrai	VšĮ Jurbarko rajono sutrikusio intelekto jaunuolių darbo centras	Jurbarko rajono savivaldybė	15	14
		Lietuvos samariečių Jurbarko krašto bendrijos Vaikų dienos centrai (Jurbarko m., Vadžgirio mstl., Raudonės mstl.)	NVO	65	0
		Jurbarko evangelikų liuteronų parapijos diakonija „Jurbarko sandora“ (Vaikų užimtumo centras)	Parapijos	20	0
		Jurbarko švietimo centro Atvira jaunimo erdvė	Jurbarko rajono savivaldybė	20-25	20-25
5.	Savarankiško gyvenimo namai	-	-	-	-
6.	Socialinės priežiūros centras	VšĮ Jurbarko socialinių paslaugų centras	Jurbarko rajono savivaldybė	120	120
		VšĮ Jurbarko socialinių paslaugų centro padalinys Jurbarko nakvynės namai	Jurbarko rajono savivaldybė	14	14
7.	Bendruomeninės įstaigos	Petrašiūnų gailestingumo namų Paulių filialas	Parapijos	8-10	0
		Viešoji įstaiga „Nugalėk save“	NVO	92	0
		Jurbarko rajono neįgaliųjų draugija	NVO	150	0
		Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Jurbarko rajono filialas	NVO	20	0

[6]Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus.
[7]Valstybiniai, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijų, privačios ir kt.
[8] Maksimalus lankytojų skaičius per dieną.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes[6]	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas[7]	Vietų (gavėjų[8]) skaičius	
				iš viso	iš jų finansuojamų savivaldybės
		Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Jurbarko viltis“	NVO	20	
8.	Kitos socialines paslaugas teikiančios įstaigos	VšĮ Jurbarko ligoninės Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius, globos lovos	Jurbarko rajono savivaldybė	2	2

Šaltinis: Jurbarko rajono savivaldybės administracija

Jurbarko rajono savivaldybėje, tame tarpe ir MVVG teritorijoje veikia įvairios socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos, kaip matoma pateiktoje lentelėje (8 lentelė) šios įstaigos ir organizacijos skirstomos į tipus, priklausomai nuo to kokios socialinės grupės gyventojus aptarnauja ir pagal tai kokio pavaldumo principu jos veikia. Viso savivaldybėje veikia 17 socialines paslaugas teikiančių įstaigų/organizacijų, iš jų 12 veikia MVVG teritorijoje, Jurbarko mieste ir jų teikiamos socialinių paslaugų kryptys nukreiptos į šios teritorijos gyventojus. 7 aktyviai veiklą vykdančios įstaigos/organizacijos turi nevyriausybinių organizacijų statusą arba priklauso religinėms bendruomenėms, kitos yra pavaldžios Jurbarko rajono savivaldybei ir yra finansuojamos iš savivaldybės biudžeto.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad nevyriausybinės organizacijos ir religinės bendruomenės (nevyriausybinės organizacijos teikiančios socialines paslaugas, sudaro 58 proc. nuo visų MVVG teritorijoje veikiančių ir socialines paslaugas teikiančių organizacijų), teritorijos gyventojams teikia svarbias paslaugas, kurių neteikia savivaldybei pavaldžios įstaigos ir kurios padeda mažinti teritorijos gyventojų socialinė atskirtį, didiną jų užimtumą, skatina socialinę integraciją, tokias kaip: neįgaliųjų socialinių ir savarankiškų įgūdžių ugdymas, palaikymas ar atkūrimas; asmeninio asistento paslauga; užimtumas įvairiuose būreliuose; meninių bei kitų gebėjimų lavinimas; sportinių gebėjimų lavinimas. Todėl ypač svarbu skatinti šių NVO ir religinių bendruomenių veiklą *(ST4)*.

Socialinių paslaugų poreikis MVVG teritorijoje, kaip ir visoje šalyje, didėja. MVVG teritorijoje veikiantis socialinių paslaugų tinklas yra geras, tačiau nėra pakankamai išplėtotas, kad užtikrintų pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą *(SI13)*. Tiek MVVG teritorijoje, tiek Jurbarko rajono savivaldybėje, socialinių paslaugų poreikis – panašus. Palyginus socialinių paslaugų išvystymo normatyvus Jurbarko rajono savivaldybėje 2014 m. su patvirtintais socialinių paslaugų išvystymo normatyvais Lietuvoje, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo

ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 „Dėl socialinių paslaugų išvystymo normatyvų patvirtinimo“, galime daryti išvadas apie socialinių paslaugų išvystymą Jurbarko rajono savivaldybėje. Palyginus Jurbarko rajono savivaldybės ir Lietuvos 2014 m. socialinių paslaugų išvystymo normatyvus Jurbarko rajono savivaldybėje 2014 m. jaučiamas didelis poreikis socialinės rizikos šeimų ir vaikų iš socialinės rizikos šeimų socialinių įgūdžių ugdymui ir įgūdžių palaikymui jų namuose – pagal Lietuvos normatyvus 10 000 gyventojų turėtų tekti 40 paslaugos gavėjų, o Jurbarko rajono savivaldybėje (31 585 gyv.) šią socialinę paslaugą gavo tik 35 (nepatenkintas šios socialinės paslaugos poreikis – 72 proc) (žr. 3 priedą) *(SI14)*. Todėl svarbu ugdyti suaugusių šeimos narių socialinius įgūdžius ir motyvaciją kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo namuose, šeimoje, palaikyti socialinius ryšius su visuomene ir užtikrinti šioje šeimoje augančių vaikų visapusį vystymąsi ir ugdymą. Lyginant Lietuvos ir Jurbarko rajono savivaldybės socialinių paslaugų išvystymo normatyvus 2014 m. neįvykdytas ir suaugusių asmenų su negalia pagalbos namuose (nepatenkintas šios socialinės paslaugos poreikis – 87 proc.) ir suaugusių asmenų su negalia trumpalaikės socialinės globos institucijoje normatyvas (nepatenkintas šios socialinės paslaugos poreikis – 32 proc), todėl šių socialinių paslaugų teikimas Jurbarko rajono savivaldybėje turėtų būti taip pat plečiamas.

2.3. MVVG teritorijos gyventojų verslumą ir savanorystę sąlygojantys veiksniai ir rodikliai

Verslumas. Pagrindinės ekonominės veiklos rūšys MVVG teritorijoje yra: didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas, kita aptarnavimo veikla. Teritorijoje vyrauja smulkus ir vidutinis verslas.

10 lentelė. Įregistruoti, veikiantys ūkio subjektai, veikiančios įmonės 2011-2015 m. Jurbarko rajono savivaldybėje

Metai	Įregistruoti ūkio subjektai metų pradžioje	Veikiantys ūkio subjektai metų pradžioje	Veikiančių verslo įmonių skaičius metų pradžioje	Verslumo lygis Jurbarko rajono savivaldybėje
2011	1048	559	359	10,9
2012	1064	505	302	9,3
2013	1088	522	308	9,6
2014	1123	500	307	9,6
2015	1127	426	329	10,4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (http://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?id=2468&status=A)

10 lentelėje pateikiami duomenys rodo, kad Jurbarko rajono savivaldybėje naujai įregistruotų ūkio subjektų 2011 – 2015 m. laikotarpiu padaugėjo 7 proc. *(ST5)*. Verslumo lygis (veikiančių įmonių skaičius tenkantis 1000 gyventojų) Jurbarko rajono savivaldybėje nuo 2012 m. padidėjo 10,6 proc.

Remiantis Lietuvos kredito unijos 2014 m. pabaigoje atliktu verslumo lygio savivaldybėse tyrimu verslumo lygis Jurbarko rajono savivaldybėje siekia nuo 86 iki 95 proc. bendro Lietuvos verslumo vidurkio.

Svarbu paminėti, kad *veikiančiu ūkio subjektu laikomas* Juridinių asmenų registre įregistruotas juridinis asmuo, teikiantis statistines ataskaitas atitinkamiems Statistikos departamento skyriams, įmonių deklaracijas ir metinius balansus – valstybinei mokesčių inspekcijai, ataskaitas – Socialinio draudimo fondo valdybos skyriams, be to, turintis darbuotojų ir (arba) pajamų. Pastebima tendencija, kad iš visų Juridinių asmenų registre įregistruotų ūkio subjektų prie veikiančių galima priskirti tik apie 50 proc. ūkio subjektų (2011 m. veikiantys ūkio subjektai sudarė 53 proc., 2012 m. 47 proc., 2013 m. 48 proc., 2014 m. 45 proc., 2015 m. 38 proc. visų Jurbarko rajono savivaldybėje registruotų ūkio subjektų), kiti ūkio subjektai yra įregistruoti, tačiau veiklos nevykdo. Tarp visų Jurbarko rajono savivaldybėje veikiančių ūkio subjektų, veikiančių verslo įmonių dalis svyruoja nuo 60 iki 80 proc. (2011 m. veikiančios verslo įmonės sudarė 64 proc. visų veikiančių ūkio subjektų, 2012 metais 60 proc., 2013 metais 59 proc., 2014 metais 61 proc., 2015 metais 77 proc.), tai rodo, kad kiekvienais metais steigiasi vis daugiau verslo įmonių. Panaši situacija vyrauja ir MVVG teritorijoje, Jurbarko mieste.

11 lentelė. Veikiantys ūkio subjektai, veikiančios įmonės 2013-2015 m. MVVG teritorijoje

Metai	Veikiantys ūkio subjektai metų pradžioje	Iš jų veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje	Verslumo lygis MVVG teritorijoje
2013	290	180	15,9
2014	238	160	14,2
2015	228	181	16,1

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2013 m. pradžioje MVVG teritorijoje buvo 290 veikiančių ūkio subjektų, 62 proc. jų sudarė veikiančios verslo įmonės, 2014 m. MVV teritorijoje buvo 238 veikiantys ūkio subjektai 2015 metų pradžioje MVVG teritorijoje veikė 228 ūkio subjektai, tai sudarė daugiau nei pusę (54 proc.) visų savivaldybėje veikusių ūkio subjektų, tarp jų buvo 181 veikianti verslo įmonė, verslo įmonių dalis MVVG teritorijoje lyginant su visais rajone veikiančiais ūkio subjektais sudarė net 79 proc. (11 lentelė). Verslumo lygis MVVG teritorijoje 2015 m. padidėjo 11,8 proc., lyginant su 2014 m.

12 lentelė. Jurbarko rajono savivaldybėje ir MVVG teritorijoje registruoti nauji juridiniai asmenys 2012-2014 metais

Metai	Naujai įregistruoti juridiniai asmenys Jurbarko r. sav.	Iš jų MVVG teritorijoje

2012	39	24
2013	44	27
2014	40	32

Šaltinis: Tauragės apskrities valstybinė mokesčių inspekcijos, VĮ Registrų centro duomenys

Kaip matoma pateiktoje 12 lentelėje Jurbarko rajono savivaldybėje kiekvienais metais įregistruojama apie 40-45 ūkio subjektus, didžioji jų dalis (2012 metais 62 proc., 2013 metais 61 proc., 2014 metais 80 proc.) susikuria ir veiklą vykdo būtent MVVG teritorijoje Jurbarko mieste). Pastebima, kad kiekvienais metais MVVG teritorijoje susikuria vis daugiau naujų įmonių *(ST5)*. Tačiau nors ir daugiau nei pusę registruotų ūkio subjektų veikia MVVG teritorijoje, nedarbo lygis vis tiek išlieka aukštas, vis dar trūksta naujų darbo vietų, kad jos atsirastų svarbu skatinti MVVG teritorijos gyventojų verslumą, skatinti juos įsitraukti į darbo rinką, tobulinti verslumo įgūdžius bei teikti konsultacijas verslo plėtros klausimais.

Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis 2015 m. Jurbarko rajono savivaldybėje 779 gyventojai vykdė individualią veiklą pagal verslo liudijimą, 571 gyventojai vykdė individuali veiklą pagal individualios veiklos (toliau – IDV) pažymą (13 lentelė):

13 lentelė. Fiziniai asmenys Jurbarko ir aplinkinėse savivaldybėse vykdę savarankišką veiklą pagal individualios veiklos pažymą ir verslo liudijimą 2015 metais

Rajonas	**2015 m.**	
	Fiziniai asmenys vykdę veiklą pagal IDV pažymą	**Fiziniai asmenys įvykdę veiklą įsigijus verslo liudijimą**
Jurbarko r. sav.	571	779
Šakių r. sav.	437	660
Tauragės r. sav.	931	1517
Raseinių r. sav.	463	1004

Šaltinis: Valstybinė mokesčių inspekcijos duomenys http://www.vmi.lt/cms/gyventojai

Remiantis valstybinės mokesčių inspekcijos 2015 metų duomenimis naujai veiklą pagal IDV pažymą Jurbarko r. sav. įregistravo 226 gyventojai, veiklą pagal IDV pažymą išregistravo 163 gyventojai, 2016 m. vasario 1 d. duomenimis Jurbarko rajono savivaldybėje veiklą pagal IDV pažymą vykdė 582 gyventojai.

Dėl aukšto nedarbo lygio Jurbarko rajono savivaldybėje yra įgyvendinama Lietuvos darbo biržos priemonė „Savarankiško užimtumo rėmimas“ skatinanti verslumą, asmeniui norinčiam įkurti darbo vietą sau gali būti skiriama subsidija darbo vietai steigti. Šią subsidiją gali gauti:

- darbo vietą sau pirmą kartą steigiantys jauni iki 29 metų amžiaus asmenys;

- darbo vietą pirmą kartą sau steigiantys darbingo amžiaus darbo biržoje registruoti neįgalieji, kuriems nustatytas darbingumo lygis iki 25 procentų arba sunkus neįgalumo lygis ir neįgalieji, kuriems nustatytas 30-40 procentų darbingumo lygis arba vidutinis neįgalumo lygis;
- darbo vietą sau pirmą kartą steigia asmenys, kurių atleidimo iš darbo pasekmėms švelninti naudojamos Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšos.

Tauragės teritorinės darbo biržos, Jurbarko skyriaus duomenimis 2013 m. buvo įgyvendinti 2 savarankiško užimtumo rėmimo projektai, 2 neįgalūs asmenys įsisteigė darbo vietas sau. 2014 m. 1 projektas, jaunas asmuo įsikūrė darbo vietą sau. 2015 m. 2 jauni asmenys įkūrė darbo vietas sau bei 1 neįgalumą turintis asmuo įkūrė darbo vietą sau, viso įgyvendinti 3 projektai. Kiekvienais metais poreikis šiems projektams auga, tačiau finansavimas yra ribotas ir per metus dėl lėšų trūkumo įgyvendinama iki 3 projektų, kai tuo tarpu šia priemone kiekvienais metais domisi iki 10 gyventojų. Taip pat dėl amžiaus bei neįgalumo rodiklių ribojami galimi pareiškėjai, todėl ne visi norintys gali gauti subsidiją darbo priemonių įsigijimui, taip pat svarbu paminėti, kad šia priemone pasinaudoti galima tik įsteigus juridinį asmenį – įmonė, asmuo norintis gauti subsidiją prieš steigdamas juridinį asmenį turi būti registruotas darbo biržoje kaip bedarbis. Šie duomenys rodo, kad MVVG teritorijoje trūksta priemonių skatinančių gyventojų verslumą ir suteikiančių galimybę pradedant savo verslą gauti paramą darbo priemonių įsigijimui.

Apibendrinant VšĮ Jurbarko turizmo ir verslo informacijos centro (toliau – JTVIC) veiklos ataskaitų duomenis, kiekvienais metais į centrą kreipiasi 50 – 60 fizinių bei juridinių asmenų. Pagrindinės paslaugos dėl kurių kreipiamasi į JTVIC:

- Konsultavimas verslo pradžios ir plėtros klausimais;
- Juridinių asmenų steigimo, pertvarkymo, likvidavimo dokumentų paketų rengimas;
- Projektų, verslo planų rengimas, administravimas;
- Informacinių seminarų, mokymų organizavimas.

JTVIC teigimu MVVG teritorijoje jaučiamas tokių paslaugų trūkumas *(SI15)*:

- Profesionalios konsultacijos buhalterinės apskaitos tvarkymo ir vedimo klausimais;
- Profesionalios konsultacijos raštvedybos įmonėje klausimais;
- Profesionalios konsultacijos darbų ir priešgaisrinės saugos klausimais.

Tai yra tokios sritys, su kuriomis kiekviena naujai įsikūrusi įmonė neišvengiamai susiduria ir šiose srityse turi mažai patirties, todėl svarbu gauti profesionalias konsultacijas šiose srityse. Tuo tarpu

JTVIC neturi išteklių šioms konsultacijoms suteikti, labiau orientuojasi į konsultacijas verslo pradžios, steigimo, paramos gavimo klausimais *(SI16)*.

2011 – 2014 m. JTVIC vykdė LR ūkio ministerijos finansuojamus projektus „Pradedančių verslininkų konsultavimo paslaugos“, „Pirmųjų metų verslo krepšeliai“, kurių pagrindinis tikslas – teikiant konsultacijų, mokymų ir biuro paslaugas, padėti pradedantiems verslininkams įsitvirtinti verslo aplinkoje. Projekto įgyvendinimo metu galėjo gauti profesionalias konsultacijas įvairiomis temomis, buvo samdomi įvairūs specialistai, rengiami mokymai, tačiau apibendrinus projektų įgyvendinimo ataskaitų duomenis, matoma, kad daugiausia konsultacinių valandų buvo suteikta tokiomis temomis kaip:

- Mokesčiai ir buhalterinė apskaita (viso 870 konsultacinių valandų);
- Parama verslui, verslo finansavimo šaltiniai (viso 929 konsultacinių valandų);
- Dokumentų rengimas ir valdymas (viso 497 konsultacinės valandos);
- Personalo valdymas, darbo teisė ir sauga (viso 432 konsultacinės valandos).

Tai parodo, kad būtent tokių paslaugų trūksta naujai įsikūrusiam verslui pirmaisiais veiklos metais, todėl labai svarbu užtikrinti jų teikimą ir prieinamumą, ko pasėkoje didės MVVG teritorijos gyventojų verslumo lygis, daugiau gyventojų išdrįs kurti savo verslą, didės neaktyvių darbingų gyventojų integracija, mažės nedarbo lygis MVVG teritorijoje.

Savanorystė. VšĮ Jurbarko švietimo centro atviros jaunimo erdvės duomenimis 2012 – 2013 m. MVVG teritorijoje savanoriavo 32 žmonės, visi jie buvo jaunimas iki 29 metų amžiaus *(SI17)*, 2014 – 2015 metų laikotarpiu savanoriavo 28 savanoriai *(ST6)*. Taip pat MVVG teritorijoje veikia 2 savanorės, kurios priklauso nacionaliniam Savanorystės ambasadorių tinklui. Šis tinklas vienija per 50 žmonių visoje Lietuvoje, kurie savo gyvenamojoje vietoje skleidžia savanorystės žinią.

MVVG teritorijoje Jurbarko mieste veikia įvairios organizacijos (Jurbarko rajono kūno kultūros ir sporto centras; VŠĮ „Jurbarko socialinės paslaugos“; Jurbarko samariečių vaikų dienos užimtumo centras; Sporto klubas „Pantera“; Jurbarko švietimo centro Atvira jaunimo erdvė) kurios kartais esant poreikiui dirba/yra dirbusios su savanoriais arba norėtų juos įtraukti į savo veiklą. Oficialios statistikos apie nuolat konkrečioje organizacijoje savanoriaujančius savanorius nėra. 2015 m. spalio mėnesį MVVG teritorijoje, Jurbarko mieste buvo organizuoti mokymai teritorijoje veikiančioms organizacijoms/įstaigoms, kurios norėtų pradėti dirbti su savanoriais, siekiant paskatinti savanorystę, tačiau surengtuose mokymuose sudalyvavo tik 4 atstovai. Galima daryti išvadą, kad savanorystė

MVVG teritorijoje nėra išvystyta, todėl būtinas gyventojų savanoriškos veiklos skatinimas, savanorių pritraukimas ir mokymas.

2.4. MVVG „Jurbarkas“ teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių (SSGG) analizė

Nr.	Stiprybė	Pagrindžiančio rodiklio Nr.
1.	Stabilus miesto gyventojų skaičius	ST1
2.	Didelis skaičius asmenų esančių motinystės ar tėvystės atostogose	ST2
3.	Pakankamai efektyviai veikiantis socialines paslaugas teikiančių įstaigų/ organizacijų tinklas.	ST3
4.	NVO ir religinės organizacijos teikia socialines paslaugas, kurių neteikia savivaldybei pavaldžios įstaigos.	ST4
5.	Didėjantis naujai įregistruotų ūkio subjektų skaičius.	ST5
6.	Yra asmenų, vykdančių savanorišką veiklą.	ST6
	Silpnybės	**Pagrindžiančio rodiklio Nr.**
1.	Didėjanti emigracija į užsienio valstybes	SI1
2.	Labai didelė bedarbystė	SI2
3.	Didelę dalį bedarbių skaičiaus sudaro jaunimas nuo 16 iki 29 m. amžiaus	SI3
4.	Didelis nedirbančių ir nesimokančių jaunų asmenų skaičius	SI4
5.	Didelė ir didėjanti dalis pensinio amžiaus žmonių	SI5
6.	Didelis neįgalių asmenų skaičius	SI6
7.	Nedidelė dalis neįgaliųjų gauna paslaugas savivaldybės institucijose.	SI7
8.	Nedidelė dalis neįgaliųjų dalyvauja Jurbarko neįgaliųjų draugijos veikloje.	SI8
9.	Nemažėjantis socialinės rizikos šeimų skaičius	SI9
10.	Didelis skaičius atvejų, kai vaikas galimai patyrė smurtą.	SI10
11.	Nemažėjantis asmenų skaičius, kuriems apribota tėvų valdžia ar nuo kurių buvo atskirti vaikai.	SI11
12.	Nepatenkinamas pagalbos į namus senyvo amžiaus žmonėms poreikis	SI12
13.	Socialinių paslaugų tinklas nėra pakankamai išplėtotas, kad užtikrintų pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą.	SI13
14.	Didelis trūkumas socialinės rizikos šeimų ir vaikų iš socialinės rizikos šeimų socialinių įgūdžių ugdymo ir įgūdžių palaikymo jų namuose paslaugos.	SI14
15.	Verslo konsultacinių paslaugų trūkumas	SI15
16.	Teikiamos viešosios konsultacijos nepatenkina verslininkų poreikių	SI16
17.	Savanorystės veiklas vykdo tik jauni asmenys.	SI17
	Galimybės	

1.	Skatinti bendruomenių tarpusavio bendravimą ir bendradarbiavimą, siekiant spręsti mieste egzistuojančias socialines ir ekonomines problemas.
2.	Skatinti socialinės rizikos ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų socialinę integraciją bei užimtumą.
3.	Skatinti gyventojų verslumą, naujų įmonių ir darbo vietų kūrimąsi.
4.	Skatinti savanorystės veiklas, siekiant prisidėti prie socialinių problemų sprendimo mieste.
5.	Plėsti ir tobulinti informacijos prieinamumo ir sklaidos kanalus, socialiniais ir ekonominiais klausimais.
	Grėsmės
1.	Gyventojų senėjimo procesas yra neigiamas reiškinys, turintis ryškų socialinį ir ekonominį poveikį: didėja sveikatos priežiūros, pensionatų, globos ir rūpybos įstaigų poreikis, didėja asmenų, kuriems reikalinga globa ir nuolatinė priežiūra, skaičius.
2.	Senstant visuomenei, didėja mokesčių našta ekonomiškai aktyviems darbingo amžiaus gyventojams, didėja medicininės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikis.
3.	Didėjant pensinio amžiaus asmenų skaičius, laipsniškai didėja ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis.
4.	Jaučiamas pagalbos į namus senyvo amžiaus žmonėms poreikis, kurie nori kiek galima ilgiau savarankiškai gyventi savo namuose, tačiau dažnai yra vieniši, negali savimi pasirūpinti.

Nr.	**Poreikiai**
1.	Neaktyvių darbingų MVVG teritorijos gyventojų grupių socialinės atskirties mažinimas bei jų užimtumo bei darbinių įgūdžių įgijimo problemų sprendimas, motyvuojant juos imtis aktyvios veiklos, skatinant profesinį orientavimą, didinant neformalaus profesinio mokymo, praktinių darbo įgūdžių įgijimo ir ugdymo darbo vietose galimybes.
2.	Senstant visuomenei didėjantis medicininės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikis.
3.	Neįgaliems asmenims svarbu turėti mėgstamą neformalų užimtumą, padedantį atstatyti fizines, protines, socialines ir profesines galimybes, suformuoti darbinius įgūdžius.
4.	Socialinės rizikos šeimose augantiems vaikams svarbu tinkamai organizuoti laisvalaikio praleidimą, ugdyti jų socialinius įgūdžius, mažinti jų socialinę atskirtį, didinti integraciją visuomenėje, kadangi šiose šeimose augantys vaikai neturi tinkamų sąlygų pozityviai socializacijai, didėja smurto rizika, negatyvios socializacijos grėsmė.
5.	Socialinės rizikos šeimoms ir vaikams iš socialinės rizikos šeimų trūksta socialinių įgūdžių ugdymo ir įgūdžių palaikymo jų namuose paslaugos.
6.	Svarbu ugdyti socialinės rizikos šeimos narių socialinius įgūdžius ir motyvaciją kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo namuose, šeimoje, palaikyti socialinius ryšius su visuomene ir

	užtikrinti šioje šeimoje augančių vaikų visapusį vystymąsi ir ugdymą.
7.	Naujam verslui reikalingos konsultacijos šiomis temomis: mokesčiai ir buhalterinė apskaita, parama verslui, verslo finansavimo šaltiniai, dokumentų rengimas ir valdymas, personalo valdymas, darbo teisė ir sauga.

Remiantis Tauragės regiono integruotų teritorijų vystymo programa, patvirtinta Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2015 m. liepos 30 d. sprendimu Nr. T2 – 221, Jurbarko miestas yra laikomas pereinamojo laikotarpio tiksline teritorija. Jurbarko miesto vietos veiklos grupės parengta vietos plėtros strategija prisideda prie minėtos programos šių jos tikslų ir uždavinių:

1. Tikslas. Padidinti užimtumą per patrauklumo darbui ir investicijoms gerinimą, darbo vietų pasiekiamumo ir darbo jėgos mobilumo didinimą

1.1. Uždavinys. Padidinti ūkinės veiklos įvairovę, pertvarkant nepakankamai efektyviai naudojamus pastatus, statinius ir erdves

Uždavinio įgyvendinimo priemonės:

1.1.2.1. Tikslinių teritorijų (miestų) vietos veiklos grupių įsteigimas

3. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS

1 tikslas. DIDINTI NEVYRIAUSYBINIO SEKTORIAUS ĮSITRAUKIMĄ Į SOCIALINIŲ PROBLEMŲ SPRENDIMĄ JURBARKO MIESTE	**Metai**	
	2017	**2022**
Rezultato rodikliai: - BIVP projektų veiklų dalyviai, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose - Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujantys dalyviai (vietos bendruomenės nariai) praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose - Darbingi asmenys (vietos bendruomenės nariai) kurių socialinė atskirtis sumažėjo dėl projekto veiklų dalyvių dalyvavimo projekto veiklose (praėjus 6 mėnesiams po projekto veiklų dalyvio dalyvavimo ESF veiklose)		
1.1. uždavinys. Efektyvinti socialinių paslaugų teikimą	**Metai**	
	2017	**2020**
Produkto rodikliai: BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes) Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius		
1.2. uždavinys. Didinti sociokultūrinių paslaugų pasiūlą ir prieinamumą socialinę atskirtį patiriantiems asmenims	**Metai**	
	2017	**2022**
Produkto rodikliai: BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes) Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius		
2 tikslas. SKAITINTI GYVENTOJŲ ĮSITRAUKIMĄ Į DARBO RINKĄ IR NESENIAI ĮSIKŪRUSIO VERSLO PLĖTRĄ	**Metai**	
	2017	**2022**
Rezultato rodikliai: - BIVP projektų veiklų dalyviai, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose - Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujantys dalyviai (vietos bendruomenės nariai) praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose - Darbingi asmenys (vietos bendruomenės nariai) kurių socialinė atskirtis sumažėjo dėl projekto veiklų dalyvių dalyvavimo projekto veiklose (praėjus 6 mėnesiams po projekto veiklų dalyvio dalyvavimo ESF veiklose)		

2.1. uždavinys. Skatinti gyventojus pradėti savarankišką veiklą	Metai	
	2017	2022
Produkto rodikliai: BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes) Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius		

2.2. uždavinys. Tobulinti verslumo įgūdžius	Metai	
	2017	2022
Produkto rodikliai: BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes) Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius		

Vietos strategijos integruotumas ir novatoriškumas

Jurbarko miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija pasižymi integruotumu ir novatoriškumu, o pats strategijos rengimas tapo integruotu procesu. Siekiant parengti integruotą ir novatorišką Jurbarko miesto vietos plėtros strategiją buvo pasitelktas principas „iš apačios į viršų“, įtraukiant į miesto problemų sprendimą visuomenę. Rengiant strategiją buvo formuojamas partnerystės metodas - į MVVG veiklą ir strategijos kūrimą buvo įtraukos vietos bendruomenės, vietos valdžios, verslo ir kitų institucijų atstovai. Jurbarko vietos plėtros strategija buvo rengiama kartu su įvairiomis suinteresuotomis šalimis, nes bendrai parengta strategija yra labiau integruota, nukreipta į visuomenę ir sėkmingiau įgyvendinama. Iki šiol Jurbarko mieste nebuvo organizacijos jungiančios nevalstybinių, bendruomeninių organizacijų, verslo sektoriaus ir valdžios institucijų atstovus, kurie kartu galėtų spręsti įvairias Jurbarko mieste vyraujančias problemas. Jurbarko miesto vietos plėtros strategiją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius padės visapusiškai skatinti gyventojų užimtumą, didinti įsidarbinimo galimybes, ugdyti gyventojų verslumą.

Novatoriški yra ir pačios strategijos sprendimai. Strategija, kurios vienas iš tikslų – integruotos socialinės įtraukties ir užimtumo didinimas, bus siekiama tiesiogiai pasiekti tuos žmones, kurie labiausiai patiria socialinę atskirtį. Šias problemas vietos plėtros strategijoje siūloma spręsti „netradiciniais“ būdais, nemokant socialinių pašalpų, bet stengiantis socialiai pažeidžiamų grupių asmenis sėkmingai integruoti į darbo rinką, didinant jų užimtumą ir motyvaciją. Šių siekių strategijoje siekiama pasitelkiant ne kažkokią vieną priemonę, tačiau į socialinių ir ekonominių problemų sprendimą integruojant įvairių ir skirtingų priemonių ir metodų (pvz. neformalus mokymai, gerosios patirties perėmimas, savanorystė ir pan.).

Strategijos įgyvendinimas miesto gyventojams padės ne tik susikurti darbo vietas sau, savo šeimoms, bet ir mažinti socialinę vietos gyventojų atskirtį, atsiradusiomis užimtumo galimybėmis skatinti gyventojų integraciją į bendruomenę, ieškoti naujoviškų ir efektyvių būdų vietos gamtiniams, kultūriniams, žmonių ir kitiems materialiems bei nematerialiems ištekliams panaudoti, Jurbarko miesto plėtrai. Projekto įgyvendinimas Jurbarko miestui suteiks socialinę ir ekonominę naudą, didins investicijų pritraukimo galimybes, skatins bendruomeniškumą.

4. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANT VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS

Rengiant Jurbarko miesto vietos plėtros strategiją buvo siekiama kuo daugiau miesto bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo, vietos valdžios atstovų įtraukti į Jurbarko miesto vietos plėtros strategijos rengimo procesą. Jurbarko miesto vietos plėtros strategijos eigoje visi suinteresuoti asmenys ir organizacijos turėjo galimybę dalyvauti strategijos rengime, išsakyti pagrindines problemas ir teikti pasiūlymus, o formuluojant strategiją buvo atsižvelgta į visų trijų lygmenų (bendruomenės, viešojo ir privataus sektorių) poreikius.

Informacija apie Jurbarko miesto vietos veiklos grupės (toliau – MVVG „Jurbarkas“) veiklą ir rengiamą vietos plėtros strategiją buvo skleidžiama įvairiomis viešinimo priemonėmis: pranešimais internetinėje erdvėje ir spaudoje, rengiant viešus renginius, iškabinant informacinius plakatus ir kt.

2015 m. lapkričio mėn. pradžioje, pradėjus įgyvendinti pirmąsias strategijos rengimo veiklas, Jurbarko rajono savivaldybėje, VŠĮ Jurbarko turizmo ir verslo informacijos centre ir miesto matomose vietose buvo iškabinti 6 plakatai (A3 dydžio) su informacija apie įgyvendinamą projektą apie numatomas veiklas (nuotraukos priede). Informacija apie rengiamą strategiją ir kvietimai visuomenei dalyvauti strategijos rengime buvo nuolat talpinami Jurbarko rajono savivaldybės internetiniame puslapyje http://www.jurbarkas.lt/index.php?1897757610 bei VšĮ Jurbarko turizmo ir verslo informacijos centro internetiniame puslapyje http://www.jurbarkotic.lt/naujienos. Nuo 2015 m. liepos 15 d. sukurtas Jurbarko miesto vietos veiklos grupės „Facebook“ profilis, kuriame buvo skelbiama visa informacija apie MVVG „Jurbarkas“ veiklą, o rengiant strategiją buvo teikiama informacija apie rengimo procesą.

Siekiant išsiaiškinti pagrindines miesto teritorijos problemas 2015 m. lapkričio 3 d. ir 5 d. buvo suorganizuotos dvi diskusijų sesijos su miesto bendruomenių žmonėmis, galimas projekto pareiškėjais. Individualių susitikimų-diskusijų metu buvo išsiaiškinti pagrindiniai lūkesčiai iš vykdomo projekto, suformuluotos pirminės problemos, kurias būtų galima išspręsti projekto lėšomis. Į individualius susitikimus - diskusijas buvo viešai kviečiami visi norintys. Minėtuose individualiuose dviejų dienų susitiktuose dalyvavo 22 asmenys iš 15 įvairių organizacijų (individualių susitikimų protokolai ir dalyvių sąrašai pridedami priede).

14 lentelė. Individualių susitikimų – diskusijų su įvairiomis organizacijomis suvestinė

Organizacija	Projektinė idėja	Tinkamos finansuoti veiklos (+ - taip, - ne)	Poreikis (socialinė paslauga)
VšĮ Jurbarko švietimo centras	1.Pozityvios tėvystės ugdymo programa	+	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas
	2. Socialinės atskirties mažinimas ugdant socialinius įgūdžius	+	
	3. Psichikos sveikatos stiprinimo programa	+	
	4. Skubios intervencijos paslauga	+	Intensyvi krizių įveikimo paslauga
	5. Neaktyvių jaunuolių mokymas pagal pameistrystės metodą	+	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas
	6. Savanoriška veikla	-	Kaip atskira paslauga negalima
	7. „Pagalba namuose“ paslauga	+	Pagalba į namus
	8.Mokymosi visą gyvenimą programa	+	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas
Jurbarko rajono neįgaliųjų draugija	1.Asmeninio asistento paslaugos teikimas neįgaliesiems	+	Tarpininkavimas ir atstovavimas
	2.Meninių bei kitų gebėjimų lavinimas	+	Sociokultūrinė paslauga
	3.Transpoto įsigijimas neįgaliesiems	-	-
VŠĮ „Jurbarko socialinės paslaugos	1.Kasdieninio gyvenimo ir socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas nakvynės namuose gyvenantiems asmenims	+	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas
	2.Moterų krizių centras ir reabilitacija	+	Intensyvi krizių įveikimo paslauga
	3.Padidinti neįgaliųjų dienos centro veiklą (užimtumą)	+	Sociokultūrinė paslauga
	4.Pagyvenusių žmonių dienos centras (trumpalaikė globa)	+	Dienos socialinė globa
	5.Socialinis taksi	+	Transporto organizavimas
	6.Skalbinių paėmimas ir pristatymas atgal į namus	+	Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas
Lietuvos samariečių Jurbarko krašto bendrija	1.Nauja virtuvės įranga samariečių valgyklai	+	Maitinimo organizavimas
	2.Vaikų dienos centro šildymo ir sistemos ir virtuvėlės, ugdyti socialinius įgūdžius, įrengimas	+	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas
	3.Maisto išvežiojimas į namus	+	Maitinimo organizavimas
VšĮ Jurbarko rajono psichikos sveikatos centras	1.Kompiuterinio raštingumo būrelis	+	Sociokultūrinė paslauga
	2.Pagalbos namuose paslauga	+	Pagalba į namus
	3.Fotografavimo būrelis neįgaliesiems	+	Sociokultūrinė paslauga
Bendruomenė „Tvarkau Jurbarko	Miesto apželdinimas, žemės darbai ugdant socialinius įgūdžius	+	Sociokultūrinė paslauga

kraštą“			
Kalnėnų bendruomenė	Žolės pjovimo traktorius bendruomenės tvarkymo darbams	-	-
VŠĮ Jurbarko ligoninė	Slaugos namuose teikiamos paslaugos	-	-
Jurbarko miesto seniūnija	1.Transporto įsigijimas	-	-
	2.Stovyklos soc. rizikos šeimoms (vaikams kartu su tėvais)	+	Sociokultūrinė paslauga

Šaltinis: sudaryta pagal susitikimų protokolų informaciją

Apibendrinus susitikimų-diskusijų rezultatus galima daryti išvadas, kad MVVG „Jurbarkas“ teritorijoje yra jaučiamas socialinių paslaugų trūkumas. Socialinių paslaugų pasiūla ir prieinamumas rajono bendruomenės nariams nėra pakankamai išplėtotas, kad užtikrintų pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą. Jei vienos socialinės visuomenės grupės (pvz. stacionarios ilgalaikės socialinės globos gavėjai) turi galimybę gauti jiems būtinas socialines paslaugas, kitos pažeidžiamoms visuomenės grupės (kaip pavyzdžiui, suaugę socialinės rizikos asmenys, socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai ir kt.) socialinių paslaugas gauna nepakankamai. Apibendrinus susitikimų - diskusijų dalyvių išsakytas problemas, galima daryti išvadas, kad jaučiamas poreikis konkrečioms socialinėms ir sociokultūrinėms paslaugoms: Apibendrinus susitikimų - diskusijų dalyvių išsakytas problemas, galima daryti išvadas, kad MVVG „Jurbarkas“ teritorijoje ypač didelis poreikis jaučiamas socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei sociokultūrinių paslaugų teikimui (iš individualiuose susitikimuose dalyvavusių įvairių organizacijų pateiktų 28 idėjų – 6 sociokultūrinių paslaugų teikimui ir 5 socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo teikimui).

Vietos plėtros strategijos rengimo metu taip pat buvo suorganizuoti 4 vieši susitikimai su miesto gyventojais, bendruomenių ir nevyriausybinių organizacijų, viešųjų įstaigų, verslo ir valdžios atstovais:

2015 m. lapkričio 13 d. buvo surengtas antrasis viešas susitikimas Jurbarko TVIC salėje su organizacijų atstovais ir miesto gyventojais. Susitikime dalyvavo 15 dalyvių. Susitikimo metu miesto gyventojai ir suinteresuotų organizacijų atstovai buvo supažindinami su rengiama strategija, paramos galimybėmis, bei bandoma išsiaiškinti pagrindines problemas, ieškoti geriausių problemų spendimo būdų. Susitikimo metu suinteresuoti asmenys buvo kviečiami teikti pasiūlymus, konsultuotis ir diskutuoti. Galimiems projektinių idėjų pareiškėjams buvo siekiama padėti generuoti projektines idėjas, atitinkančias vietos plėtros strategijoje numatytas finansuoti veiklas.

Išanalizavus pirmojo viešo susitikimo metu išsakytas organizacijų problemas ir pateiktas projektines idėjas, galima teigti, kad socialinę atskirtį patiriantiems asmenims MVVG „Jurbarkas“

teritorijoje ypač jaučiamas užimtumo ir sociokultūrinių paslaugų trūkumas, o jas suaktyvinus, būtų sudaromos palankios sąlygos socialinę atskirtį patiriantiems asmenims realizuoti savo socialinius, kultūrinius poreikius, siekiant sėkmingai integruotis į aplinką (susitikimo protokolas ir dalyvių sąrašas pridedamas priede).

2015 m. gruodžio 14 d. įvyko antrasis viešas susitikimas, kuriame dalyvavo 36 asmenys iš bendruomenių ir nevyriausybinių organizacijų, viešųjų įstaigų, verslo ir Jurbarko rajono savivaldybės valdžios atstovų. Susitikimo metu buvo pristatyta išsami informacija apie Jurbarko miesto vietos plėtros strategijos rengimą ir eigą, pateikiamos dviejų viešų susitikimų metu pateiktos projektinės idėjos (pateikiamos priede).

8 pav. 2015 m. gruodžio 14 d. viešas susitikimas su bendruomene
Šaltinis: MVVG „Jurbarkas“ nuotr.

2016 m. sausio 5 d. įvyko trečiasis viešas konsultacinio pobūdžio susitikimas su visuomene ir galimais pareiškėjais. Į susitikimą buvo kviečiami ne tik visi norintys, bet ir galimi projektų pareiškėjai, turintys konkrečių idėjų, kurios mažintų Jurbarko miesto gyventojų socialinę atskirtį ir didintų jų užimtumą. Susitikimo metu dalyviai buvo supažindinami su pagrindiniais strategijos aplinkos analizės rodikliais, su jais diskutuojama apie vietos plėtros strategijos tikslus, uždavinius ir konkrečius veiksmus, skirtus šiems tikslas ir uždaviniams įgyvendinti. Susitikimo dalyvių buvo prašoma užpildyti anketas dėl projektinės idėjos pateikimo. Iš projektinių idėjų anketų buvo suformuotas aktualiausių

vietos projektų turinys ir planuojamų lėšų poreikis bei rengiamos vietos plėtros strategijos biudžetas (gautos anketos dėl projektinės idėjos pateikimo pridedamos priede).

Surinkus visą informaciją ir pateiktus projektinius pasiūlymus iš tikslinės teritorijos gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir kitų suinteresuotų atstovų, buvo parengta galutinė Jurbarko miesto vietos plėtros strategija. Siekiant vietos valdžios pritarimo parengtai strategijai, 2016 m. sausio 28 d. ji buvo pristatyta Jurbarko rajono savivaldybės tarybai bei vasario 8 d. buvo teikiama svarstymui Tauragės regiono plėtros tarybai.

Visa vietos plėtros strategijos rengimo eiga, informaciniai pranešimai ir kvietimai į susitikimus buvo viešinama rajoniniuose laikraščiuose „Mūsų laikas“ ir „Šviesa“ (pranešimų ir kvietimų sąrašas bei jų kopijos pridedamos priede).

Jurbarko miesto vietos plėtros strategijos rengime aktyviai dalyvavo ir MVVG „Jurbarkas“ valdyba bei Jurbarko rajono savivaldybės administracija:

- 2015 m. spalio 20 d. vyko valdybos posėdis, kuriame valdyba aptarė strategijos rengimo metodiką. Buvo nuspręsta rengti kuo daugiau individualių ir viešų susitikimų su miesto bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir visa visuomene, kad būtų išgirstos vietos bendruomenės išsakytos problemos;
- 2015 m. lapkričio 25 d. vyko susitikimas dėl vietos plėtros strategijos rengimo su Jurbarko rajono savivaldybės administracijos atstovais;
- 2015 m. gruodžio 14 d. – valdybos posėdis, kuriame buvo aptarta ir pasirinktos 3 kryptys (pagal susitikimų, diskusijų metu išsakytas problemas) į ką bus orientuota strategija;
- 2016 m. sausio 21 d. valdyba posėdžio metu pritarė strategijos projektui. Taip pat nutarė kreiptis į Jurbarko rajono savivaldybės tarybą dėl 10 proc. prisidėjimo prie vietos plėtros strategijos pagal Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 20.1 punktą (protokolai ir dalyvių sąrašai pridedami priede).

5. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS

Veiksmo pavadinimas	Įgyvendinimo laikotarpis		Veiksmo vykdytojas	Veiksmo vykdytojo atrankos principas	Reikalingos lėšos		
	Pradžia	Pabaiga			Finansavimo šaltinis	Suma, Eur	Iš viso, Eur
1 tikslas. DIDINTI NEVYRIAUSYBINIO SEKTORIAUS ĮSITRAUKIMĄ Į SOCIALINIŲ PROBLEMŲ SPRENDIMĄ JURBARKO MIESTE							
1.1. uždavinys EFEKTYVINTI SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMĄ							
1.1.1. Geresnių sąlygų socialinėms paslaugoms teikti sudarymas	2017 m.	2020 m.	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Jurbarko r. sav. lėšos	15471,3	154 713
					Pareiškėjo lėšos	9282,78	
					ES struktūrinių fondų lėšos	129958,92	
1.1.2. Informacijos apie teikiamas socialines paslaugas sklaida	2017 m. sausio mėn.	2017 m. gruodžio mėn.	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Jurbarko r. sav. lėšos	1663,1	16 631
					Pareiškėjo lėšos	997,86	
					ES struktūrinių fondų lėšos	13970,04	
1.2. uždavinys DIDINTI SOCIOKULTŪRINIŲ PASLAUGŲ PĄSIŪLĄ IR PRIEINAMUMĄ SOCIALINĘ ATSKIRTĮ PATIRIANTIEMS ASMENIMS							
1.2.1. Socialinės atskirties asmenų ir pabėgėlių	2017 m.	2020 m.	Viešieji ir privatūs	Konkursas	Jurbarko r. sav. lėšos	15878,5	158 785

socialinių ir darbinių įgūdžių ugdymas			juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje		Pareiškėjo lėšos	9527,1	
					ES struktūrinių fondų lėšos	133379,4	
1.2.2. Savanoryste paremta užimtumo veiklų aktyvinimas	2017 m.	2022 m.	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Jurbarko r. sav. lėšos	21456	214 560
					Pareiškėjo lėšos	12873,6	
					ES struktūrinių fondų lėšos	180230,4	
2 tikslas. SKAITINTI GYVENTOJŲ ĮSITRAUKIMĄ Į DARBO RINKĄ IR NESENIAI ĮSIKŪRUSIO VERSLO PLĖTRĄ							
2.1. uždavinys. SKATINTI GYVENTOJUS PRADĖTI SAVARANKIŠKĄ VEIKLĄ							
2.1.1. Profesinių įgūdžių suteikimas	2017 m. sausio mėn.	2017 m. gruodžio mėn.	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos	Konkursas	Jurbarko r. sav. lėšos	4660	46 600
					Pareiškėjo lėšos	2796	

			įgyvendinimo teritorijoje		ES struktūrinių fondų lėšos	39144	
2.1.2. Priemonių savarankiškai veiklai vykdyti suteikimas	2017 m.	2022 m.	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Jurbarko r. sav. lėšos	59916,6	599166
					Pareiškėjo lėšos	35949,96	
					ES struktūrinių fondų lėšos	503299,44	
2.2. uždavinys. TOBULINTI VERSLUMO ĮGŪDŽIUS							
2.2.1. Konsultacijos verslo plėtros klausimais	2017 m.	2022 m.	Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje	Konkursas	Jurbarko r. sav. lėšos	12000	120 000,
					Pareiškėjo lėšos	7200	
					ES struktūrinių fondų lėšos	100800	
2.2.2. Mokymai verslo plėtros klausimais (bendradarbiaujant su Šakių	2018 m.	2022 m.	Viešieji ir privatūs juridiniai	Konkursas	Jurbarko r. sav. lėšos	1476	14 760

miesto VVG)			asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje		Pareiškėjo lėšos	885,6	
					ES struktūrinių fondų lėšos	12398,4	

6. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

<table>
<tr><td>6.1.</td><td>Už VPS veiksmų atranką, strategijos įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną atsakingi asmenys</td></tr>
<tr><td></td><td>
Už MVVG „Jurbarkas“ veiksmų, skirtų vietos plėtros strategijai įgyvendinti, atranką, strategijos įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną atsakingi VVG organai. Miesto VVG „Jurbarkas“ atsakinga už parengtos VPS įgyvendinimą, koordinavimą ir stebėseną, t.y. už sklandų ir kokybišką strategijos įgyvendinimą. Koordinavimo ir stebėsenos veiksmų tikslas – užtikrinti strategijos įgyvendinimo efektyvumą ir teigiamą jos poveikį Jurbarko miesto plėtrai. VVG organų ir darbuotojų atsakomybių sritys pateikiamos žemiau esančioje lentelėje.
<table>
<tr><td>VVG organas</td><td>Miesto vietos veiklos grupės „Jurbarkas“ visuotinis susirinkimas</td></tr>
<tr><td>Atsakomybės sritis</td><td>1) VPS ir jos pakeitimų tvirtinimas.
2) Kasmetinės VPS įgyvendinimo stebėsenos tvirtinimas.
3) Miesto VVG „Jurbarkas“ administracijos direktoriaus rinkimas ir atšaukimas, jo atlyginimo nustatymas, pareiginių nuostatų patvirtinimas.
4) VVG administracinės struktūros ir darbuotojų pareigybių nustatymas, administracijos darbuotojų atlyginimų dydžių tvirtinimas.</td></tr>
<tr><td>VVG organas</td><td>Miesto vietos veiklos grupės „Jurbarkas“ valdyba</td></tr>
<tr><td>Atsakomybės sritis</td><td>1) VPS pakeitimo (-ų) inicijavimas.
2) Vietos plėtros projektų atrankos kriterijų ir atrankos procedūrų patvirtinimas, jeigu VVG valdybai visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę.
3) Kvietimų, teikti vietos plėtros projektus, dokumentų tvirtinimas.
4) Siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašo tvirtinimas.</td></tr>
<tr><td>VVG organas</td><td>Miesto vietos veiklos grupės „Jurbarkas“ administracijos direktorius</td></tr>
<tr><td>Atsakomybės sritis</td><td>1) Miesto VVG „Jurbarkas“ atitikimo vietos veiklos grupės tinkamumo požymiams įgyvendinimas ir koordinavimas.
2) VPS administravimo koordinavimas.
3) VPS ir jos pakeitimų teikimas tvirtinti visuotiniam narių susirinkimui.
4) Metinių VPS įgyvendinimo stebėsenos ataskaitų teikimas. Informacijos apie VPS įgyvendinimą teikimas valdybai ar visuotiniam narių susirinkimui paprašius.
5) VPS įgyvendinimo ataskaitų pateikimas kontroliuojančiajai institucijai.
6) Darbuotojų (savanorių) priėmimas į darbą, sutarčių su jais</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		sudarymas. 7) Vietos plėtros projektų atrankos kriterijų ir atrankos procedūrų parengimo koordinavimas. 8) Kvietimų teikti vietos plėtros projektus dokumentų teikimas miesto VVG „Jurbarkas“ valdybos tvirtinimui. 9) Pateiktų vietos plėtros projektų vertinimo ir siūlomų finansuoti projektų sąrašo sudarymo koordinavimas. 10) Vietos plėtros projektų atrankos posėdžių organizavimas. 11) VPS numatytų stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimo duomenų registravimo ir apskaičiavimo koordinavimas. 12) Vietos plėtros projektų įgyvendinimo stebėsenos vykdymo koordinavimas. 13) Sprendimų dėl viešųjų pirkimų atlikimo priėmimas.
	VVG darbuotojai	**Miesto vietos veiklos grupės įdarbintas darbuotojas (-ai)**
	Atsakomybės sritis	1) VPS administravimas. 2) Vietos plėtros projektų atrankos kriterijų ir atrankos procedūrų parengimas. 3) Kvietimų teikti vietos plėtros projektus parengimas ir paskelbimas. 4) Pateiktų vietos plėtros projektų vertinimo koordinavimas. 5) Siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašo sudarymas. 6) VPS įgyvendinimo ataskaitų pildymas. 7) Pasiektų stebėsenos rodiklių reikšmių duomenų registravimas ir apskaičiavimas. 8) Vietos plėtros projektų įgyvendinimo stebėsenos vykdymas. 9) VPS įgyvendinimo, administravimo ir vykdymo veiklų viešinimas. 10) Viešųjų pirkimų dokumentų rengimas ir pirkimų atlikimas.
6.1.1.	**VPS įgyvendinimo procedūros aprašymas**	
	Jurbarko miesto VVG vietos plėtros strategija bus įgyvendinama vietos projektų įgyvendinimo principu, taikant konkursinį projektų atrankos būdą. Įgyvendinant vietos plėtros strategiją Jurbarko miesto VVG planuoja skelbti 2 kvietimus pareiškėjams teikti vietos plėtros projektus atrankai. Per 1 mėn. nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pradžios, bus parengtas: „Vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašas“, vietos plėtros projektų atrankos kriterijai, vadovaujantis žemiau pateiktomis vietos plėtros projektų įgyvendinimo nuostatomis bei atrankos kriterijų vertinimo balai. Atrankos kriterijus, jų vertinimo balus ir vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašą tvirtina visuotinis Jurbarko miesto VVG narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę.	

	Prieš paskelbiant kvietimą projektų atrankai atrankos kriterijai, jų vertinimo balai ir vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašas gali būti keičiami siekiant efektyvesnio vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ir (arba) atsižvelgiant į vietos plėtros strategijos pakeitimus. Paskelbus kvietimą projektų atrankai ir vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo metu atrankos kriterijai, jų vertinimo balai ir vertinimo ir atrankos vidaus tvarkos aprašas yra nekeičiami. **Pagrindinės vietos projektų atrankos nuostatos** **Tinkami projektų pareiškėjai:** 1. viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo Jurbarko miesto teritorijoje; 2. fiziniai asmenys vykdantys savarankišką veiklą pagal individualios veiklos pažymą arba verslo liudijimą miesto VVG „Jurbarkas“ teritorijoje; 3. Jurbarko rajono savivaldybės administracija. **Tinkami projektų partneriai:** 1. viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo Jurbarko miesto, Jurbarko rajono, Pagėgių savivaldybės, Tauragės rajono, Raseinių rajono, Kauno rajono, Šakių rajono savivaldybių teritorijose. 2. Jurbarko rajono savivaldybės administracija. 3. Pagėgių savivaldybės, Tauragės rajono, Raseinių rajono, Kauno rajono, Šakių rajono savivaldybių administracijos. **Reikalavimai projektams:** Visi projektai turi atitikti bendruosius projektų reikalavimus (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316), nustatytus Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 66 punkte: „66.1. Projektu turi būti prisidedama prie bent vieno veiksmų programos prioriteto konkretaus uždavinio įgyvendinimo, rezultato pasiekimo ir turi būti įgyvendinama bent viena pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą numatoma finansuoti veikla. 66.2. Projektas turi atitikti strateginio planavimo dokumentų nuostatas. 66.3. Projektu turi būti siekiama aiškių ir realių kiekybinių uždavinių.

	66.4. Projektas turi atitikti horizontaliuosius (darnaus vystymosi bei lyčių lygybės ir nediskriminavimo) principus, projekto įgyvendinimas turi būti suderinamas su ES konkurencijos politikos nuostatomis. 66.5. Pareiškėjas ir partneris (-iai) organizaciniu požiūriu turi būti pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą ir atitikti jiems keliamus reikalavimus. 66.6. Projekto išlaidų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai nustatyti ir užtikrinti. 66.7. Turi būti užtikrintas efektyvus projektui įgyvendinti reikalingų lėšų panaudojimas. 66.8. Projekto veiklos turi būti vykdomos veiksmų programos įgyvendinimo teritorijoje (šių Taisyklių 411 punkte nustatytomis sąlygomis).“ **Projektų atrankos kriterijai**: ***1. Vietos plėtros projekto administracinės atitikties kriterijai:*** 1.1. ar vietos plėtros projektas užpildytas; 1.2. ar su vietos plėtros projektu pateikti visi reikiami dokumentai. **2.** ***Vietos plėtros projektų naudos ir kokybės kriterijai:*** 2.1. vietos plėtros projektas atitinka vietos plėtros strategijos uždavinį ir veiksmus; 2.2. vietos plėtros projektas nepažeidžia vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 4.5 papunkčio „Vietos projektas atitinka lyčių lygybės, nediskriminavimo ir prieinamumo principus“. 2.3. vietos plėtros projektas įgyvendinamas Jurbarko miesto, Jurbarko rajono, Pagėgių savivaldybės, Tauragės rajono, Raseinių rajono, Kauno rajono, Šakių rajono savivaldybių teritorijose; 2.4. pagrįsta, kaip bus užtikrintas vietos plėtros projekto tęstinumas; 2.5. pagrįsta, kad vietos plėtros projektas, be jam įgyvendinti skirtų lėšų, negalėtų būti įgyvendintas tokios pat apimties, per tokį pat laikotarpį ir tokios pat kokybės; 2.6. pagrįsta, kad vietos plėtros projekto rezultatai bus prieinami gyvenamosios vietovės bendruomenei; 2.7. pagrįsta, kad, įgyvendinus vietos plėtros projektą, galutiniai naudos gavėjai bus Jurbarko miesto gyventojai; 2.8. vietos plėtros projektiniame pasiūlyme numatytos tinkamos finansuoti vietos plėtros projekto išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir

	Europos Sąjungos struktūrinių fondų. 2.9. ***vietos plėtros projekto naudos ir rezultatų pagrįstumas:*** 2.9.1. vietos plėtros projektų prisidėjimo prie vietos plėtros strategijoje numatytų rodiklių pasiekimo pagrįstumas; 2.9.2. ar vietos plėtros projekto nauda atitinka sąnaudas, kurių reikia planuojamiems vietos plėtros projekto rezultatams pasiekti; 2.10. vietos plėtros projekto veiksmų pagrįstumas, išdėstymas laike, atsakomybės už vietos plėtros projekto įgyvendinimą pasiskirstymas, pajėgumas įgyvendinti vietos plėtros projektą; 2.11. vietos projektas įgyvendinimas kartu su partneriu (papildomi balai vertinant projektą). Atrenkant vietos projektų įgyvendintojus bus laikomasi Partnerystės sutartyje nustatytų principų, nustatant atskirus projektų atrankos kriterijus: • **Partnerystės principu**: Papildomas balas atrenkant vietos projektus bus skiriamas jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu ir pasirenkant partnerius vadovaujamasi kriterijais: - *Aktualumo*: partneriai turi būti aiškiai susiję arba su problema, kurią ketinama spręsti, arba su jos sprendimu. - P*roporcingumo*: turi būti užtikrintas visų aktualių partnerių (teritorinių, socialinių, ekonominių, NVO) atstovavimas, nė viena iš partnerių grupių neturėtų dominuoti; - *Atstovavimo apimties*: turėtų būti įtraukti partneriai, atstovaujantys platesniems, o ne siauresniems, individualiems interesams. • **Vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimo, nediskriminavimo principu**: Atrenkant projektus bus vertinama jų atitiktis lyčių lygybės, nediskriminavimo ir prieinamumo principams (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316, 66.4, 454.1 papunkčius). Šis principas suprantamas ne tik kaip moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimas, bet ir draudimas varžyti žmogaus teises ar teikti asmeniui privilegijas dėl jo lyties, tautybės, rasinės ar etninės kilmės, kalbos, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, negalios, socialinės padėties, amžiaus arba seksualinės

	orientacijos. Vyrų ir moterų lygybė apima lygias teises, atsakomybes ir galimybes abiem lytims. • **Jaunimo principu:** Jaunimo principas įgyvendinamas Jurbarko VVG nuostatose įtvirtinant nuostatą, kad juridinio asmens nariais ir (arba) jo kolegialaus valdymo organo nariais yra abiejų lyčių asmenys ir nė vienos iš lyčių atstovų nėra daugiau kaip 60 procentų ir bent vienas kolegialaus valdymo organo narys yra jaunesnis negu 29 metų ir (arba) deleguotas jaunimo nevyriausybinės organizacijos Miesto VVG „Jurbarkas“ valdyba, gavusi vertintojų ataskaitas, priima sprendimą dėl tinkamų finansuoti projektų, sudarydama finansuojamų, rezervinių ir nefinansuojamų projektų sąrašus ir patvirtinta tvarka teikia juos Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai.
6.1.2.	**VPS stebėsenos tvarka**
	Už Jurbarko miesto VVG vietos plėtros strategijos stebėseną yra atsakinga miesto VVG „Jurbarkas“. Miesto vietos veiklos grupės administracijos direktorius koordinuoja ir užtikrina, kad tokia stebėsena būtų vykdoma, pagal šioje strategijos dalyje įvardintą tvarką. **Informacija apie atrinktus finansuoti vietos projektus** Siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašą kartu su vietos plėtros projektiniais pasiūlymais dėl vietos plėtros projekto įgyvendinimo, Jurbarko miesto VVG pateikia LR Vidaus reikalų ministerijai per 12 mėnesių nuo vietos plėtros strategijos patvirtinimo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu dienos. Papildomais kvietimais patvirtintų vietos plėtros strategijų projektų sąrašai kartu su vietos plėtros projektiniais pasiūlymais dėl vietos plėtros projekto įgyvendinimo LR Vidaus reikalų ministerijai pateikiami ne vėliau kaip iki 2019 m. gruodžio 30 d. LR Vidaus reikalų ministerijai patvirtinus siūlomų finansuoti vietos plėtros projektus, informacija apie patvirtintus projektus yra skelbiama Jurbarko miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) Jurbarko rajono savivaldybės interneto svetainėje.

	Informacija apie įgyvendinamus projektus Siekiant užtikrinti, kad nuolat būtų renkama ir sisteminama informacija apie planuotas ir pasiektas efekto, rezultato ir produkto rodiklių reikšmes, vietos projekto vykdytojas ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1d. parengia ir Jurbarko miesto VVG pateikia vietos projekto „Metinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą“ už praėjusius kalendorinius metus. Metinės vietos projektų įgyvendinimo ataskaitos formą tvirtina Jurbarko miesto VVG visuotinis narių susirinkimas. Jurbarko miesto VVG, apibendrinus gautas vietos projektų vykdytojų metines ataskaitas, ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 20 d parengia ir ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 1d. LR Vidaus reikalų ministerijai pateikia metinę Jurbarko miesto VVG vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ataskaitą, pagal vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėse nustatytą formą. Metinė ataskaita skelbiama Jurbarko miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) Jurbarko rajono savivaldybės interneto svetainėje. **Informacija apie baigtus įgyvendinti projektus** Vietos projekto vykdytojas, baigęs įgyvendinti vietos projektą per 30 kalendorinių dienų po projekto pabaigos Jurbarko miesto VVG pateikia „Galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą“. Galutinės vietos projektų įgyvendinimo ataskaitos formą tvirtina Jurbarko miesto VVG visuotinis narių susirinkimas. Jurbarko miesto VVG, baigusi įgyvendinti paskutinį vietos plėtros strategijos veiksmą, numatytą vietos plėtros strategijos finansiniame plane, parengia ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos LR Vidaus reikalų ministerijai pateikia galutinę Jurbarko miesto VVG vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ataskaitą pagal vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėse nustatytą formą. Galutinė ataskaita skelbiama Jurbarko miesto VVG interneto svetainėje (jeigu miesto VVG tokią turi) ir (arba) Jurbarko rajono savivaldybės interneto svetainėje.
6.1.3.	**VPS pakeitimų ir inicijavimo tvarka**
	Miesto VVG gali inicijuoti atrinktos finansuoti vietos plėtros strategijos keitimą. Vietos

	plėtros strategijos pakeitimus tvirtina visuotinis jos narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Prieš tvirtinant vietos plėtros strategijos pakeitimą turi būti atlikti veiksmai, nustatyti Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių 24 punkte. Vietos plėtros strategijos keitimas turi būti raštu suderintas su Ministerija. Miesto VVG „Jurbarkas“ gali keisti vietos plėtros strategiją kai: 1. būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimų; 2. būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmo sričių; 3. būtina keisti didžiausią galimą ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšų paramos sumą (toliau – paramos suma) vienam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtingus vietos plėtros strategijos uždavinius; 4. būtina keisti strategijos finansavimo šaltinius, išskyrus ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšų šaltinį. 5. būtina patikslinti vietos plėtros strategijos veiksmų sąrašą, siekiant įgyvendinti vietos plėtros strategijoje numatytus rodiklius. Miesto vietos veiklos grupė, norėdama keisti vietos plėtros strategiją, privalo raštu pateikti LR Vidaus reikalų ministerijai motyvuotą prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją, miesto vietos veiklos grupės kolegialaus valdymo organo protokolo kopiją ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, kuriais pagrindžiamas prašymas. Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija, gavusi prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją per nustatytą terminą pateikia jį Jungtiniam vietos plėtros strategijų atrankos komitetui. Komitetas įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo. Priėmusi sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo leisti keisti vietos plėtros strategiją, Jungtinis vietos plėtros strategijų atrankos komitetas informuoja LR Vidaus reikalų ministeriją. Ministerija išsiunčia vietos veiklos grupei pranešimą apie Jungtinio vietos plėtros strategijų atrankos komiteto priimtą sprendimą.

7. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS

1. TIKSLAS: DIDINTI NEVYRIAUSYBINIO SEKTORIAUS ĮSITRAUKIMĄ Į SOCIALINIŲ PROBLEMŲ SPRENDIMĄ JURBARKO MIESTE								
1.1. UŽDAVINYS: EFEKTYVINTI SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMĄ								
VEIKSMAS	**LĖŠŲ POREIKIS (Eur)**	**2016 m.**	**2017 m.**	**2018 m.**	**2019 m.**	**2020 m.**	**2021 m.**	**2022 m.**
1.1.1. Geresnių sąlygų socialinėms paslaugoms teikti sudarymas	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	12171,30	1100,00	1100,00	1100,00	-	-
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	7302,78	660,00	660,00	660,00	-	-
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	102238,92	9240,00	9240,00	9240,00	-	-
	Iš viso:	0,00	121713,00	11000,00	11000,00	11000,00	0,00	0,00
1.1.2. Informacijos apie teikiamas socialines paslaugas sklaida	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	1663,10	-	-	-	-	-
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	997,86	-	-	-	-	-
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	13970,04	-	-	-	-	-

	Iš viso:	0,00	16631,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2. UŽDAVINYS: DIDINTI SOCIOKULTŪRINIŲ PASLAUGŲ PĄSIŪLĄ IR PRIEINAMUMĄ SOCIALINĘ ATSKIRTĮ PATIRIANTIEMS ASMENIMS								
1.2.1. Socialinės atskirties asmenų ir pabėgėlių socialinių ir darbinių įgūdžių ugdymas	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	8511,40	3135,50	2190,80	2040,80	-	-
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	5106,84	1881,30	1314,48	1224,48	-	-
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	71495,76	26338,20	18402,72	17142,72	-	-
	Iš viso:	0,00	85114,00	31355,00	21908,00	20408,00	0,00	0,00
1.2.2. Savanoryste paremta užimtumo veiklų aktyvinimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	12429,00	3175,80	2887,80	2307,80	327,80	327,80
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	7457,40	1905,48	1732,68	1384,68	196,68	196,68
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	104403,60	26676,72	24257,52	19385,52	2753,52	2753,52
	Iš viso:	0,00	124290,00	31758,00	28878,00	23078,00	3278,00	3278,00
2. TIKSLAS: SKATINTI GYVENTOJŲ ĮSITRAUKIMĄ Į DARBO RINKĄ IR NESENIAI ĮSIKŪRUSIO VERSLO PLĖTRĄ								
2.1. UŽDAVINYS: SKATINTI GYVENTOJUS PRADĖTI SAVARANKIŠKĄ VEIKLĄ								
2.1.1. Profesinių įgūdžių suteikimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	4660,00	-	-	-	-	-

	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	2796,00	-	-	-	-	-
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	39144,00	-	-	-	-	-
	Iš viso:	0,00	46600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.2. Priemonių savarankiškai veiklai vykdyti suteikimas	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	12893,30	10011,65	10011,65	9000,00	9000,00	9000,00
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	7735,98	6006,99	6006,99	5400,00	5400,00	5400,00
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	108303,72	84097,86	84097,86	75600,00	75600,00	75600,00
	Iš viso:	0,00	128933,00	100116,50	100116,50	90000,00	90000,00	90000,00
2.2. UŽDAVINYS: TOBULINTI VERSLUMO ĮGŪDŽIUS								
2.2.1. Konsultacijos verslo plėtros klausimais	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	2000,00	2000,00	2000,00	2000,00	2000,00	2000,00
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	1200,00	1200,00	1200,00	1200,00	1200,00	1200,00
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	16800,00	16800,00	16800,00	16800,00	16800,00	16800,00

	Iš viso:	0,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00
2.2.1. Mokymai verslo plėtros klausimais (bendradarbiaujant su Šakių miesto VVG)	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	-	492,00	-	492,00	-	492,00
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	-	295,20	-	295,20	-	295,20
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	-	4132,80	-	4132,80	-	4132,80
	Iš viso:	0,00	0,00	4920,00	0,00	4920,00	0,00	4920,00
Strategijos administravimo išlaidos, eurais	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	1985,00	1985,00	1985,00	1985,00	1985,00	1979,70
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	1191,00	1191,00	1191,00	1191,00	1191,00	1187,82
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	16674,00	16674,00	16674,00	16674,00	16674,00	16629,48
	Iš viso:	0,00	19850,00	19850,00	19850,00	19850,00	19850,00	19797,00
Iš viso vietos plėtros strategijai įgyvendinti	Savivaldybės biudžeto lėšos	-	56313,10	21899,95	20175,25	18925,60	13312,80	13799,50
	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Kitos viešosios lėšos	-	-	-	-	-	-	-
	Privačios lėšos	-	33787,86	13139,97	12105,15	11355,36	7987,68	8279,70

	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	-	473030,04	183959,58	169472,10	158975,04	111827,52	115915,80
	Iš viso:	0,00	563131,00	218999,50	201752,50	189256,00	133128,00	137995,00
Iš viso vietos plėtros strategijai įgyvendinti: Savivaldybės biudžeto lėšos – **144.426,20 Eur** Privačios lėšos – **86.655,72 Eur** Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos – **1.213.180,08 Eur** **Iš viso: 1.444.262,00 Eur**								

1 priedas

MVVG „Jurbarkas“ narių sąrašas

Eil. Nr.	Juridinio asmens pavadinimas	Kodas	Registracijos adresas	Tel. nr., El. p.	Atstovaujančio asmens pareigos, vardas, pavardė,	Narystės pradžia
1	Jurbarko rajono savivaldybės taryba	111106276	Dariaus ir Girėno g. 96, Jurbarkas	844770151 868795791 vida.rekesiene@jurbarkas.lt	Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktorė Vida Rekešienė	2015-07-13
2	Jurbarko rajono verslininkų organizacija	158746347	Dariaus ir Girėno g. 120A, Jurbarkas	865242227 sabaliauskopi@gmail.com	Pirmininko pavaduotojas Aurimas Sabaliauskas	2015-07-13
3	Jurbarko jaunimo organizacijų sąjunga	302462492	Dariaus ir Girėno g. 120A, Jurbarkas	864745270 e_zidziuniene@yahoo.com	Pirmininkė Eglė Židžiūnienė	2015-07-13
4	Jurbarko šokių studija „Sraunusis Nemunėlis“	301675854	Dariaus ir Girėno g. 94, Jurbarkas	869968580 z.arijana@gmail.com	Pirmininkė Arijana Zairienė	2015-07-16
5	MB „Rytais“	303223755	Kranto g. 18, Jurbarkas	860029868 karolis.luzgauskas@gmail.com	Vadovas Karolis Luzgauskas	2015-07-16
6	Jurbarko rajono turizmo paslaugų teikėjų organizacija	158754632	Kauno g. 94	867837650 865091000 vila.bisena@gmail.com k.vanciene@gmail.com	Valdybos narys Julius Grumuldis	2015-07-16
7	Jurbarko teatro mėgėjų klubas	158330740	Dariaus ir Girėno g. 94, Jurbarkas	861672689 d.samiene@jurbarko-kc.lt	Narė Danutė Samienė	2015-07-16
8	Centras – klubas „Geras“	158322793	Vydūno g. 19, Jurbarkas	868984444 klubasgeras@gmail.com	Prezidentas Darius Kalinauskas	2015-07-16
9	UAB Scanstatyba	300079876	Kęstučio g. 12-31, Jurbarkas	865344905 info@scanstatyba.lt	Direktorius Mantas Špigelskis	2015-07-16
10	Jurbarko sporto klubas „Viesulas“	303678856	Gedimino g. 25-22, Jurbarkas	869223165 vgreicius7@gmail.com	Prezidentas Vaidas Greičius	2015-07-16
11	UAB „Jurbarko laikas“	158318567	Kranto g. 7, Jurbarkas	844772323, 865265060 jurbarkolaikas@gmail.com	Direktorė Oksana Mazur	2015-07-16
12	Jurbarko rajono kūno	191821075	Lauko g. 17-1, Jurbarkas	844772536, 861287107	Direktorius	2015-07-16

	kultūros ir sporto centras			jurbarkosportas@gmail.com antanasdomeika@gmail.com	Antanas Domeika	
13	IĮ „LANMETA“	158745430	V. Kudirkos g. 25, Jurbarkas	861415196 liudmila@lanmeta.lt	Direktorė Liudmila Norkaitienė	2015-07-16
14	Asociacija Jurbarko teniso klubas	302480483	Kęstučio g. 12-21, Jurbarkas	867410575, 861512595 brazaitisr@gmail.com	Klubo valdybos narys Tomas Tomkus	2015-07-16
15	Klubas „Senieji geležiniai vilkai“	158752777	Ugniagesių g. 1, Jurbarkas	869460416 cslegaitis@yahoo.com	Klubo narys Česlovas Šlėgaitis	2015-07-16
16	Jurbarko džiudžitso kobudo sporto klubas „Pantera“	158328294	Kęstučio g. 35-5, Jurbarkas	869832406 m.smirnovas@gmail.com	Prezidentas Mindaugas Smirnovas	2015-07-16
17	Jurbarko mamyčių klubas	303229815	K. Donelaičio g.72-45, Jurbarkas	864302590 blackwhite.sokiai@gmail.com	Prezidentė Agnė Bastienė	2015-07-16
18	Miškininkų gatvės bendruomenė	302979550	Kauno g. 25, Jurbarkas	861277693 jonas.0846@gmail.com	Pirmininkas Jonas Ivanauskas	2015-07-16
19	Jurbarko kredito unija	110083262	Dariaus ir Girėno g. 55-18, Jurbarkas	861525920 n.petraitiene@lku.lt	Administracijos vadovė Nijolė Petraitienė	2015-07-16
20	MB „Meridėja“	304068336	Kęstučio g. 22-3, Jurbarkas	862205128 gretaaa12@gmail.com	Direktorė Greta Šukytė	2015-07-16
21	UAB „ZTS“	158753345	Pramonės g. 1A, Jurbarkas	869801725 info@zts.lt	Direktorius Rimantas Žičkus	2015-07-16
22	IĮ „Rovistada“	158755015	Kęstučio g. 22-3, Jurbarkas	868260516 vidas-x@takas.lt	Direktorius Vidas Šukys	2015-07-16
23	Jurbarko krašto verslininkų sąjunga	303297620	Pramonės g. 1A, Jurbarkas	868260516 info@jurbarkoverslas.lt	Viceprezidentė Liudmila Norkaitienė	2015-07-16
24	D. Girdausko individuali įmonė	158351492	Kęstučio g. 2, Jurbarkas	861270625 audrius.girdauskas@gmail.com	Direktorius Darius Girdauskas	2015-07-16
25	UAB „DK statyba“	302524684	V. Kudirkos g. 26-9, Jurbarkas	865531557 dkstatyba@gmail.com	Direktorius Daivaras Rybakovas	2015-07-16
26	Jurbarko trečiojo amžiaus universitetas	303226986	Ugniagesių g. 10-3, Jurbarkas	865519494 kdiana2@gmail.com	Rektorė Diana Striaukienė	2015-07-16

27	Jurbarko kultūros centras	158746870	Dariaus ir Girėno g. 94, Jurbarkas	844770203,868795790 direktore@jurbarko-kc.lt	Direktorė Aida Bliundžiuvaitienė	2015-07-16
28	Jurbarko darbdavių asociacija	258338250	Sodų g. 57, Jurbarkas	869823728 info@sanmonta.lt	Pirmininkas Antanas Pocevičius	2015-07-16
29	Sporto klubas „Vulkanas“	158328337	Kudirkos g. 11, Jurbarkas	868644004 rolandasnorkus10@gmail.com	Treneris Rolandas Norkus	2015-10-20
30	Kalnėnų gyvenvietės bendruomenė	158757219	A. Giedriaus – Giedraičio g. 95, Jurbarkas	869944553 asla@takas.lt	Valdybos pirmininkas Saulius Kulikauskas	2015-10-20

2 priedas

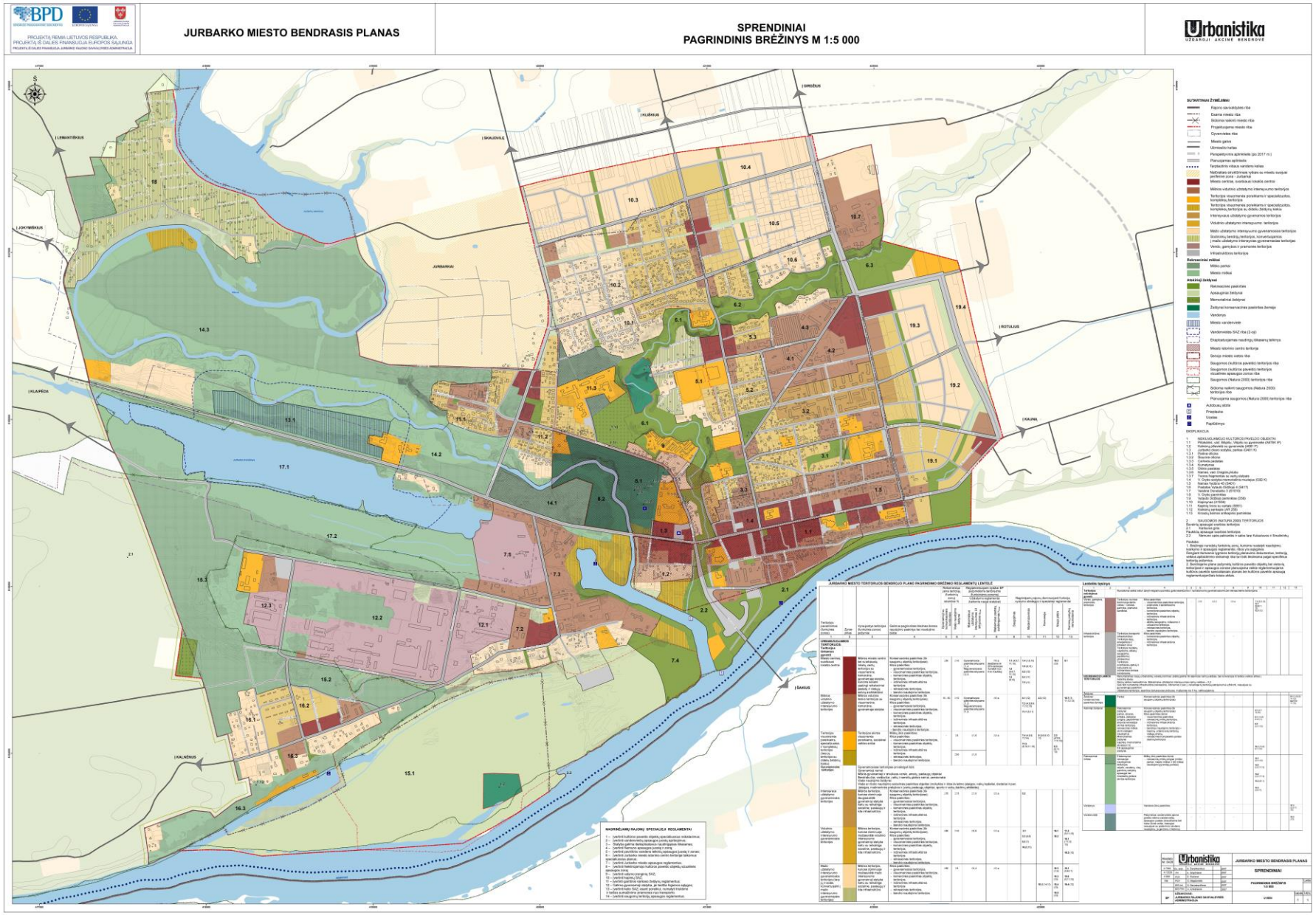
JURBARKO MIESTO BENDRASIS PLANAS
SPRENDINIAI
PAGRINDINIS BRĖŽINYS M 1:5 000
Urbanistika
BPD
I ŠILUTĘ
I RIETAVĄ
I TAURAGĘ
I ŠILALĘ
I JURBARKĄ
I KELMĖ
I RADVILIŠKĮ
I KAUNĄ
I KLAIPĖDĄ
I JONAVĄ
I KALVARIJĄ
I ŠAKIUS
I ROKIŠKIUS
I PANEVĖŽĮ
I ŠIAULIUS
I BIRŽUS
I PASVALĮ
I JOKŪBAVAS
I ELMININKŲ
SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI
EKSPLIKACIJA
JURBARKO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO PAGRINDINIO BRĖŽINIO REGLAMENTŲ LENTELĖ
NAGRINĖJAMŲ RAJONŲ SPECIALIOJI REGLAMENTAI
Urbanistika
JURBARKO MIESTO BENDRASIS PLANAS
SPRENDINIAI
PAGRINDINIS BRĖŽINYS
M 1:5 000

3 priedas

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 patvirtinti Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka		2014 m. esama situacija Jurbarko rajono savivaldybėje (31 585 gyventojas)		Skirtumas („+“ trūksta iki normatyvo, „-“ viršija normatyvą)
		Vietų	Gavėjų	10 000 gyventojų tenka	vietų skaičius	
1.	**Suaugę asmenys su negalia**					
1.1.	Ilgalaikė socialinė globa	7	x	10,4	x	-3,4
1.2.	Trumpalaikė socialinė globa	1	x	0,3	x	+0,7
1.3.	Dienos socialinė globa					
1.3.1.	institucijoje	7	x	4,7	x	+2,3
1.3.2.	asmens namuose	x	3	x	1,3	+1,7
1.4.	Socialinė priežiūra socialinės priežiūros centruose (dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	30	-	-	-
1.5.	Pagalba namuose	x	10	x	4,1	+5,9
1.6.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	3,5	x	-	-	-
2.	**Vaikai su negalia**					
2.1.	Ilgalaikė socialinė globa	0,5	x	-	-	-
2.2.	Trumpalaikė socialinė globa	2	x	-	-	-
2.3.	Dienos socialinė globa					
2.3.1.	institucijoje	2	x	-	-	-
2.3.2.	asmens namuose	x	0,5	x	0,3	+0,2
2.4	Pagalba namuose	x	0,5	-		
2.5.	Socialinė priežiūra socialinės priežiūros centruose (dienos centre, paramos	x	9	-	-	-

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka		2014 m. esama situacija Jurbarko rajono savivaldybėje (31 585 gyventojas)		Skirtumas („+“ trūksta iki normatyvo, „-“ viršija normatyvą)
		Vietų	Gavėjų	10 000 gyventojų tenka	vietų skaičius	
	šeimai centre ir kt.)					
3.	**Vaikai, likę be tėvų globos**					
3.1.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa socialinės globos namuose	6	x	7,2	x	-1,2
3.2.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa šeimynose	2	x	-	-	-
3.3.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	1	x	-	-	-
4.	**Senyvo amžiaus asmenys**					
4.1.	Ilgalaikė socialinė globa	18	x	13,9	x	+4,1
4.2.	Trumpalaikė socialinė globa	0,6	x	1,2	x	-0,6
4.3.	Dienos socialinė globa					
4.3.1.	institucijoje	2,5	x	-	-	-
4.3.2.	asmens namuose	x	5	-	8,8	-3,8
4.4.	Pagalba namuose	x	40	-	39,2	+0,8
4.5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	x	-	-	-
4.6.	Socialinė priežiūra socialinės priežiūros centruose (dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	20	-	-	-
5.	**Socialinės rizikos suaugę asmenys**					
5.1.	Trumpalaikė socialinė globa	1	x	-	-	-

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka		2014 m. esama situacija Jurbarko rajono savivaldybėje (31 585 gyventojas)		Skirtumas („+“ trūksta iki normatyvo, „-“ viršija normatyvą)
		Vietų	Gavėjų	10 000 gyventojų tenka	vietų skaičius	
	(psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigose)					
5.2.	Apgyvendinimas laikino gyvenimo įstaigose					
5.2.1.	nakvynės namuose	4,5	x	6,0	x	-1,5
5.2.2.	krizių centruose	3	x			
5.3	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	0,4	x	-	-	-
5.4	Socialinė priežiūra socialinės priežiūros centruose (dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	6	-	-	-
6.	**Socialinės rizikos vaikai, vaikai iš socialinės rizikos šeimų ir socialinės rizikos šeimos**					
6.1.	Šeimų socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jų namuose	x	40	x	35,1	+4,9
6.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.)					
6.2.1.	šeimų	x	23	x	-	-
6.2.2.	vaikų	x	24	x	-	-
7.	**Visoms žmonių socialinėms**					

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka		2014 m. esama situacija Jurbarko rajono savivaldybėje (31 585 gyventojas)		Skirtumas („+“ trūksta iki normatyvo, „-“ viršija normatyvą)
		Vietų	Gavėjų	10 000 gyventojų tenka	vietų skaičius	
	grupėms					
7.1	Sociokultūrinės paslaugos (bendruomenės centre, dienos centre ir kt.)	x	50	-	-	-
7.2.	Transporto organizavimas	x	50	x	93,7	-43,7
7.3.	Kitos bendrosios socialinės paslaugos pagal savivaldybės gyventojų poreikius	**x**	pagal savivaldybės gyventojų poreikius	-	pagal Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų poreikius	-